

Montreālas Latviešu
Biedrības
ZINOTĀJS

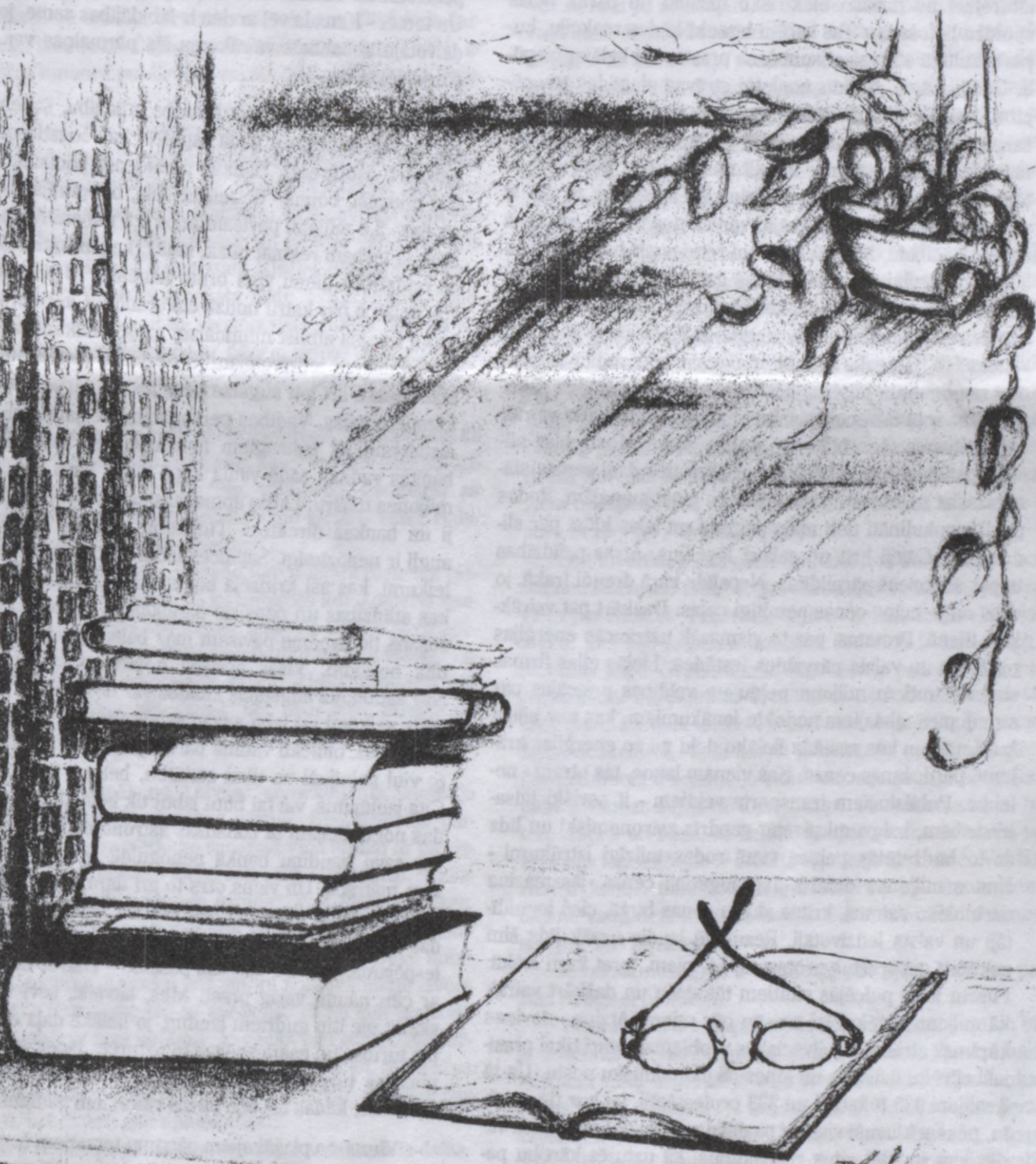
ISSN 0227 - 2423

2003. GADA MARTS

MONTREALA, KVEBEKĀ

54. GADA GĀJUMS

NR.3. (648.)

Ciparu laikmetā

Virsrakstā minētie "03" cipari šoreiz nozīmē laiku - 2003. g. 3. marts, plkst. 03:03, un 03,03 sekundes. Šis mirklis nemanīts notika 3. marta agrā rīta stundā, kad gandrīz visa Kanada, izņemot Vankuveras apkārtni, sala ārkārtīgā aukstuma vilnī - no -20 līdz -50 grādiem Celzija. Daudzās vietās pūta milzīgs vējš, bieži vien līdz pat 60 km stundā. Tas nozīmēja, ka, t. s., vēja temperatūra bieži vien bija no minus 40-65 grādiem Celzija. Citā virzienā tas liecināja, ka šajā marta dienā māju, celtnu un saimniecisko uzņēmumu apsildīšanai tika patērēti rekorda daudzumi dažādo apkures līdzekļu, kā gāze, eļļa, ogles, kūdra, atomiskā enerģija un elektrība. Šo dienu Kanadā apzīmēja par iespējamo "brūno aptumšošanās dienu", jo milzīgais elektrības patēriņš draudēja ar nopietniem šīs enerģijas piegādes traucējumiem. Publiskās sazināšanās iestādes aicināja atturēties no dažādo elektrisko mašīnu un pārāk lielas spuldžu lietošanas. Tas varētu izsaukt ķēdes reakciju, kuras rezultātā strāvas atjaunošana prasītu vēl lielāku piepūli. Gadījumā, ja notiktu nopietni strāvas piegādes traucējumi (mazāki tika piedzīvoti vairākās vietās), tās atjaunošana prasītu daudz vairāk enerģijas, laika un citu zaudējumu. Un ne tikai gaismas un siltuma piegādē, bet reizē citās sadzīves jomās. Kāds gudrinieks, aprēķinot to, ko šī diena kanadiešiem izmaksāja, varētu nonākt pie mistiska cipara 3 miljoni, 333 tūkstoši un trīsdesmit trīs dolāri un 33 centi (deviņi trijnieki)! Viens gan ir skaidrs, ka lielais aukstums ir sevišķi sadārdzinājis katra iedzīvotāja ikdienas dzīves izdevumus. Tie pārsniedz iepriekšējā gada par vismaz 60%! Tā saka zinātnieki. Aukstais laiks radijs nopietnus zaudējumus pilsētas notekū un ūdens apgādes sistēmās, kas ir tā novecojušas, ka to atjaunošana prasa vairāk kā 3 triljonus (še - biljonus) dolāru, kuŗu Montrealas pilsētai patlaban nav. Kailsalam iespējoties dziļi zemes slānī, sasilst caurules un plīst. Ūdens plūst aumaļām. Rodas plūdi, appludināti tiek māju pagrabi un ielas kļūst par slidotavām. Gājēji krit un salauz locekļus. Ātrās palīdzības telpas slimnīcās pārpildītas. Nepalīdz karā draudi Irakā, jo eļļas un bencīna cenas nemitīgi ceļas. Dažkārt pat vairāk kārt dienā. Protams, par to vismazāk uztraucās enerģijas piegādes un valsts pārvaldes iestādes. Lielās eļļas firmas atzīmē simtiem miljonu peļņu un valdības priecājas par strauji pieaugošajiem nodokļu ienākumiem, kas nav bijuši budžetēti un kas sastāda lielāko daļu no šo enerģijas krājumu pārdošanas cenas. Kas vienam laime, tas otram - nelaime. Publiskajiem transporta veidiem - it sevišķi lidsabiedrībām, izdevumi pieaug gandrīz astronomiski un līdz ar to budžetētās peļņas vietā rodas milzīgi iztrūkumi - simtos miljonos dolāru. Jāpaaugstina cenas, jāsamazina darbinieku saimes, kritas akciju cenas biržā, cieš ieguldītāji un valsts iedzīvotāji. Rezultātā ļaudis uzsāk līdz šim pavisam neparastus protestus, kā, piem., pret karu Irakā. Pilsētu ielās pulcējas simtiem tūkstošu un dažkārt vairāk kā miljons cilvēku, lai prasītu pēc miera. Atziņa - neviens karš nav atrisinājis cilvēciskās problēmas. Karī tikai prasījuši cilvēku dzīvības un atnesuši ekonomisku postu. Un tā 3 miljoni 333 tūkstoši un 333 protestētāji, lai kur tie nebūtu, pēkšņi kļuvuši vismaz pa daļai nozīmīgi. Liek valsti vadītājiem meklēt citus risinājumus, kā uzturēt kārtību pasaulē. Agrāk neviens šajos jautājumos neko nevarēja teikt. Pavēle bija pavēle! Šodien ir citādi. Vai tas ko dos, tas ir cits jautājums. Kad enerģijas izmaksa, lai apsildītu un apgaismotu māju, sniedzas no 333 līdz 999 dolāriem vienā mēnesī (Ls 133.- līdz 400.-), tad tas vairs nav joks. Un tā tas bijis 2 pēdējos mēnešus pēc kārtas. Pirmās ziņas norāda, ka ar trešo mēnesi nebūs labāk. To grūti panest dau-

dziem pensionāriem un tiem, kam jādzīvo no sociālās palīdzības atbalsta. Un tādu, minimāli rēķinot, Montrealā ir vismaz 33 333! Un to vidū ir arī latvieši... 3 vai 33, kas to lai zin, jo mēs ar savām nelaimēm nelepojamies, lai gan žēloties protam itin labi. Tāpat kā to dara citi visā pasaulē, kur sadzīves nelaimju ir vismaz trīskārtīgi vairāk. Kāds varbūt piebildis, ka viss tas ir pārspīlēti un ka Latvijā iet daudz sliktāk. Tomēr šī rotaļa ar ciparu 3 ir pavisam reāla un skar pārāk daudz ļaužu. Vietējā prese ziņo, ka daudziem ir jāatsakās no māju pilnīgas apsildīšanas, turot temperatūru dažus gradus virs sasaldēšanas punkta, jo līdzekļu pietiekot tikai uztura iegādei un tā sagatavošanai, jo pieminētās izmaksas strauji paaugstina inflāciju, bankas pakalpojumu un augļu likmes. Viss tas arvien straujāk apēd ietaupījumus. Un ja nu gadās, ka atlaiž no darba, kas šobrīd notiek masveidīgi (lielā firma Bombadier paredzējusi atlaist 3000 savu darbiniekus; Air Canada pieprasa saviem pilotiem atsāties no pamatīgas daļas algas!), vai pensionāram naudas lādīte iztukšota, tad jākar zobi vadzi... Un tomēr - Kanada vēl arvien ir labklājības zeme, jo tās iedzīvotāju absolūtais vairākums šīs pārmaiņas var šobrīd pārdzīvot.

Runājot par paveiktā darba atbildību, jāpiemin Royal bankas akcionāru gada sapulce, kas šogad notika 28. februārī, Montrealā. Bankas prezidenta pamatalga bijusi 900 tūkstoši, bonus - divreiztik liels, bet pārējās kompensācijas - 3,8 miljoni; pavisam kopā 6,5 miljoni Kanadas dolāru. Ja gribam rēķināt tālāk, iznāk, ka par katru 2002. gadā nodzīvoto dienu viņš bruto saņēmis 18 tūkstošus vai 750 dolārus par katru nodzīvoto stundu. Caurmēra dienas bruto izpeļņa atbilst minimālam gada ienākumam Kanadā nodarbinātam iedzīvotājam. Sistēma to pieļauj un tā turklāt nosaka arī ļoti augstas pensijas un darba izbeigšanas kompensācijas. Vadības personālam pieejami lieli bankas aizdevumi uz izdevīgiem noteikumiem. Pieci augstākie bankas vadītāji šādā veidā kopā 2002. gadā saņēmuši 24 miljonus dolāru. Labas apmaksas saņem arī nodaļu vadītāji un bankas direktori. Turpretim naudas noguldītājiem augļi ir nenožīmīgi. Sapulces laikā tika pielaisti vairāki ieteikumi, kas asi kritizēja bankas darbību un prasīja labākas atbildības un pensijas parastajiem darbiniekiem. Balsošanā tie saņēma pavisam maz balsu (parasti ap 5%) un tika noraidīti. Visas aprises dokumentēja elektroniski. Nav šaubu, ka augstajos amatos var nokļūt tikai ar zināšanām, veiksmi un labu sagādīšanos (būt istā vietā, istā laikā). Šo darbinieku vadībā banka panāk lielu peļņu un par to viņi pelnījuši ne tikai atzinību, bet arī īpašu atbildību. Cits jautājums, vai tai būtu jābūt tik lielai. Parastajam naudas noguldītājam tā izklausās astronomiska. Protams, tas var savu naudiņu bankā nenoguldīt un glabāt zeķē vai zem matrača. Un viens otrs to arī dara. Nelaime tikai tad tāda, ka šādai personai nav kredīta novērtējuma un naudas aizņemšanās, kas arī tagad bankās ir ierobežota, nav iespējama. Nu, ko viss tas pasaka? - Dzīvot un darboties ar citu naudu vajag prast. Mēs, latvieši, sevi varam piešķaitīt pie itin gudriem ļaudīm, jo lielākā daļa esam tikuši pie turības un esam spējuši to uzturēt. Jācer, ka tā tas turpināsies turpmāk, lai gan izredzes šobrīd vairs nav tik teicamas, kādas tās bija pirms vairākiem gadiem.

Viens no plašākajiem pārrunu tematiem šodien ir gaidāmais karš Irakā. Dzirdam visādas nostājas un minējumus. Kanada cenšas spēlēt vidūtājas lomu un glābt Apvienotās Nācijas. Tas nav viegls uzdevums, bet varbūt, ka Kretjenam tomēr izdosies. Tas būtu vairāk kā vēlami, ka karš tomēr nenotiktu. Lai gan pareģojumiem neticam un vairākumam šķiet, ka karš noteikti būs, atļaujamiem pārdroši zīlēt, ka **karš Irakā tomēr nebūs.** □

PLKV. OSKARA KALPAKA PĒDĒJĀ KAUJA JAUNĀ VERSIJĀ

Pagājušā gada septembrī man radās iespēja apmeklēt atjaunoto plkv. O. Kalpaka piemīņas muzeju Airītēs. Tas oriģināli tika atklāts 1936. g. 6. septembrī, bet no jauna 1990. g. 11. novembrī. Mūzeja pašreizējā ekspozīcija jeb kā mēs šeit sacītu - izstāde, kuŗas radišanā daudz darijis mūzeja direktors un skolotājs A. Tērauds, ir pabeigta tikai 2002. g. 6. martā. Mūzejs atrodas pāri ceļam no plkv. Kalpaka piemīnekļa, ko atklāja jau 1922. g. 3. septembrī. Pārējiem trijiem kritušajiem virsniekiem - kapt. Nikolajam Grundmanim piemīnēkli atklāja 1929. g. 3. martā, bet vltņ. Pēterim Krievam un ltn. Hansam Johanam Šrinderam 1933. g. 3. septembrī. 1950. g. sākumā padomju okupācijas varas iznīcinātais piemīņas ansamblis ir atjaunots divu gadu laikā līdz 1989. g. 11. novembrim.

Par plkv. Kalpaka pēdējo kauju jau agrāk ir bijis vismaz viens pretrunīgs pieņēmums. To vislabāk apraksta Latvijas Kaŗa mūzeja direktora vietnieks zinātniskajā darbā mag. hist. Juris Ciganovs savā "Tēvijas Sargs" 2001. g. februāŗa numurā publicētajā rakstā "Ģenerālis Jānis Balodis."

"...Nākamais J. Baloŗa ieraksts Latvijas vēsturē saistās ar 1919. gada 6. martu. Nejēdzīgā sadursmē netālu no Airīšu dzelzceļa stacijas krita Atsevišķā latvieŗu bataljona komandieris pulkvedis O. Kalpaks. Viņš novēlēja savā vietā palikt Balodim. Kalpaka nāve un pēdējie vārdi itin drīz apauga ar mītiem. Virsleitnants Ķiselis Baloŗa ieraŗanos pie mirstošā Kalpaka apraksta šādi: "Kā jūtaties?" piešķrējuŗais Balodis vaicāja ievainotajam. Spēks jau bija sācis pulkvedi atstāt, tomēr ar pēdējo gribas koncentrāciju viņš vēl satvēra Baloŗa roku: 'Balodi, palieciet manā vietā!'"

Jāŗa Baloŗa nelabvēļi vēlāk apgalvoja, ka Kalpaks, kā bijuŗais krievu armijas virsnieks, kas vairs labi neprata latvieŗu valodu, esot teicis: "Nu, golubčiki, estapķesj za monja!" (Nu, balodiŗi, palieciet manā vietā!), vēlāk Balodis pārtulkojis ņo teikumu burtiski...

Balstoties uz manu 50 gadu ilgo militārā dienesta pieredzi, man ir paŗsaprotami, ka mirstošs komandieris kaujas apstākļos cenŗas izvēlēŗ pēc iespējas labāko savu pēcteci. Šādā reizē nenoteiktībai un humoram nav vietas. Tādēļ vien man nav iemesla turēt vlt. Ķiseli aizdomās par nepatiesas liecības sniegŗanu, bet man viņa sniegtā un ģen. Baloŗa vēlāk apstiprinātā versija ir jāuzskata par pieņemamu.

Pēc atgrieŗšanās no Latvijas apmeklējuma, aizsūtīju mūzeja direktoram pateicības vēstuli. Biju nedaudz pārstēigts pirms Ziemŗsvētkiem saņemot viņa atbildi ar pievienotu jaunizdotu bukletu (mēs ņeit sacītu, broŗūŗu) "Oskara Kalpaka piemīņas mūzejs Airītēs", ko izdevis J. Rozenŗāla Saldus vēstures un mākslas mūzejs ar Latvijas Kultūras fonda atbalstu. Tur blakus ievietotajai vispārējai informācijai par plkv. Kalpaku bez autora norādes manu ievēŗību saistīja liktenīgās kaujas apraksts. Tā kā ņini aprakstā ir daŗas pretrunīgas norādes, kas man pieejamos līdzŗinējos materiālos, ir citādā versijā, vēlos tās izcelt, jo ņo ziņu avotus vajadzēŗu precizēŗ. Citādi tos nevar uzskatīt par faktiem, bet drīzāk gan minējumiem.

Savu recenziju par kaujas aprakstu sadalīŗu trīs daļās. Pēc tam pieminēŗu nesen nodibināŗo Kalpaka piemīnēķļa fondu. Apraksta pirmajos divos paragrāfos ir rakstīŗts sekojoŗi: "Ejot pa meŗa ceļu un tuvojoties "Skudrām", Kalpaks izŗiŗa uz priekŗu jāŗnieku nodaļu, kuŗa arī pirmā iekļuva vācu loŗmetēŗu ugunī. Virsleitnants Krievs, nolēcis no zirga ceļa kreisajā pusē, ar rokas loŗmetēŗu atklāja atbildes uguni, taču drīz krita nevienlīdzīgajā ciņā.

Dzirdot spēcīgu loŗmetēŗu darbību, uz priekŗu devās arī kāŗniekiem sekojoŗās baterijas leitnants Šrinders, lai koriģēŗu savu lielgabalu uguni. Viņŗ novietojies ceļa labajā pusē pie liela koka. Binokli viņŗ atpazīna vācieŗus, bet tūdaļ saņēma nāvējoŗu ievainojumu."

Ir neskaidrība par vltņ. P. Krieva lietoto rokas loŗmetēŗu, jo Pirmā pasaules kaŗa nobēģumā tādi vēl vispārēģā lietoŗanā nebija, it seviŗķi jau samēŗā trūcīgi ar ieročiem apģādātajā Atsevišķajā latvieŗu bataljonā. Tāpat nav skaidrs apgalvojums, ka ltn. H. Šrinders binokli atpazīna vācieŗus, bet tūdaļ saņēma nāvējoŗu ievainojumu. Trūkst informācijas, kā tad mirstot viņŗ savu atklājumu paziņoja citiem un ko tad ņādas ziņas saņēŗēģi ar ņo ļoti svarīģo vēsti darija, kas būtu varēģusi ātrāk novēŗst kļūģmīģo pāŗpratumu.

Apraksta galvenajā paragrāfā kaujas norise ir aprakstīta šādi:

"Pulkvedis Kalpaks izvērsa kaujai abas kāŗnieku rotas - Cēŗu rotu pa labi ceļam, Studentu rotu - pa kreisi. Pats ar vairākiem ņtaba virsniekiem āŗi devās pa ceļu uz priekŗu, nonāķot uz taisna ceļa posma, pa ceļam nokauņināģis daļu jāŗnieku, kas bija sagūģuŗi aizseģā. Pēc tam Kalpaks apturēģa Studentu rotas atkāpŗanos, jo vācieŗi raidģja stipru artilēŗijas un loŗmetēŗu uguni, izmantoģot sprāģstoŗās lodes. Drīz vien pulkvedis ar saviem pavadoģiem iegāja apŗaudes laukā, visapkāŗt sica lodes un plīsa ņrapņēģi. Bija pēdēģais laiks atstāt ceļu. To arī darija Kalpaka pavadoģie virsnieķi un no meŗmalas lūdza arī pulkvedi noiet no ceļa. Tomēr Kalpaks, ticēdamŗ savai kaujas veikŗmei un gribēdamŗ ar personīģo piemēŗu uzmudrīnāt blīvajā pretīņieķa uguni apģukuŗos kaŗavīŗus, turpināja atrasties uz ceļa, it kā rādot, ka nekā briesmīģa nav. Pulkvedis Kalpaks tikķo bija izteicis kapteinim Grundmanim pāŗmetumu par viņam padoto studentu mazdūŗību. Kapteinis izŗāva no maksts pistoli un iesauķdamies: "Zēņi, uz priekŗu!" izgāja droŗā nāvē uz loŗmetēŗu pieŗautā ceļa. Protams, pēc daŗiem mirķļiem viņŗ nokrita, smagi ievainots, un, juŗdamŗ savu bezcerīģo stāvokli, noŗāvās."

ņeit ievēŗību pelna plkv. Kalpaka izŗādītā viņa personībai netradicionāli stingrā, pat neiecitģģā attieķsmē pret saviem padotajiem. Vispīrms, viņŗ ir nokauņināģis daļu jāŗnieku, kas bija sagūģuŗi aizseģā. Tad viņŗ ir izteicis pāŗmetumu kapt. Grundmanim par viņam padoto studentu mazdūŗību. Pāŗmetumu rezultātā kapteinis jūties spīests iziet droŗā nāvē uz loŗmetēŗu pieŗautā ceļa. Būtu nepiecieŗams noskaidrot, tieŗi kur ņi informāģija par izteiktajiem pāŗmetumiem ir iegūta, jo citādi var secināt, ka plkv. Kalpaks ir vismaz daļēģi vainojams kapt. Grundmaņa nāvē. Interesants ir arī fakts, ka ne ņini kaujas apraksta versijā, ne arī visās iepriekŗēģjās ir minēta citu kaŗavīŗu nāve. Vai tieŗām ir krituŗi tikai četri augstāķie virsnieķi un neviens cits no vairāķiem simtiem kaujas dalībņieķu blīvajā uguni nav pat ticis ievainots?

Apraksta nobēģumā ir minēts par plkv. Kalpaka pašām pēdēģām pavēļēm:

"Pīrms brīŗa arī Kalpaks bija nolēmis atstāt ceļu, jo bija ievainots ar vairāķiem ņāvieniem vēderā. Pieskrēģuŗie virsnieķi tūģģ organizēģa viņa izveŗanu no kaujas lauka. Pīrms nāves Kalpaks vēl atdeva pavēģi bataljonu pāŗņēmt kapteinim Grundmanim, bet neģnot par viņa nāģi, - kapteinim Balodim. Pats Balodis pulkvedi dzīvu vairs nesatīķa un spāŗnotais teiciens - "Balodi, palieciet manā vietā!" ir izdoma.

No tradicionālās informācijas par pulkveŗa pēdēģiem brīŗiem apraksts atŗķīŗas divēģādi. Sāķot ar to, ka, vispīrms, viņŗ izŗķīŗies komandu nodot kapt. Grundmanim un tikai tad, neģnot par viņa nāģi, kapt. Balodim. Otrā atŗķīŗība ir tā, ka parakstā apģalvots, ka vēlāķais ģen. Ba-

lodiš pulkvedi dzīvu vairs nesatika. Manuprāt, ir apšaubāmi, ka tūlīt pēc kapt. Grundmaņa norāšanas plkv. Kalpaks ir izvēlējis viņu par savu pēcteci. Redzot mūzejā prominenti izstādīto lielo gleznu, kur attēlota plkv. Kalpaka nāve ar kapt. Balodi kā vienu no klāststāvētājiem, ir apšaubāms arī autora pieņēmums, ka Balodiš pulkvedi dzīvu vairs nesatika.

2002. gada 27. septembrī Latvijas Kara muzeja telpās ir nodibināts Kalpaka pieminekļa fonds. Par tā priekšsēdētāju ir ievēlēts Latvijas aizsardzības ministrs, studentu korporācijas "Vendia" filistrs Ģirts Valdis Kristovskis, bet fonda valdē PBLA valdes priekšsēdis Jānis Kukainis, studentu korporācijas "Selonija" filistrs Mārtiņš Stirāns, LNKB valdes priekšsēdētājs Nikolajs Romanovskis, NBS komandieris plkv., tagad brig. ģen. Raimonds Graube, Brāļu kapu komitejas priekšsēdētājs Eizens Upmanis un Latvijas Kara muzeja direktore Aija Fleija. Fonda dibinātāji par savas darbības galveno mērķi ir izvirzījuši uzstādīt Rīgas centrā, Esplanādē pieminekli plkv. Kalpakam par viņa drosmi, neatlaidību un māku saliedēt līdzgaitniekus, kā to ziņo "Tēvijas Sargs" savā 2002. g. oktobra numurā.

Droši vien, šis jautājums zināmu iemeslu dēļ atklātībā netiks atbildēts, bet vai viens no jaunizdotā bukleta mērķiem nav bijis ēnas mešana uz notikumiem plkv. Kalpaka pēdējās kaujas laikā? Saldus rajons apmeklētāju ziņā var tikai zaudēt, jo blakus Airītēm un Visagala kapiem Meirānos, Rīgā pacelsies vēl trešais plkv. Kalpaka pieminekļis. Kā man no Saldus raksta, nevarētu būt šaubas, ka plkv. Kalpaka patriotisms un varonība ir pelnījusi pastiprinātu godināšanu. Bet vai tā nevarētu izpausties arī jaunā veidā, kā Kalpaka militārās varonības ordeņa radišanā un Kalpaka piemēpas pastmarkas izdošanā? Vēsturniekiem vēl būtu ko pētīt, kā tieši norisinājusies plkv. Kalpaka pēdējā kauja, un fonda administrātoriem, kādas prioritātes izvēlēties viņa iespaidīgākai godināšanai. □

* Referāts Klivlandes pensionāru apvienībā.

Vilmārs Kukainis
Atv. rez. brig. ģen.

Red. piezīme: Septiņdesmitajos gados Montrealā viesojās bij. Sabiedrisko lietu ministrs Alfreds Bērziņš, lai teiktu runu. Pēc tās bija izdevība ar viņu patērzēt. Sarunā tematika kaut kā nokļuva pie šī paša gadījuma. Piekodinot, lai gan par to plašākā sabiedrībā neko tālāk nestāstot, viņš stāstīja, ka kapt. Balodiš tradicionālo pavēli no sava komandiera nekad neesot saņēmis, jo, lūk, kad Balodiš ieradies notikuma vietā, plkv. Kalpaks esot bijis jau miris. Tā pavēle esot izgudrota, lai glābtu sarežģīto situāciju. Vai varētu būt tā, ka Grundmaņa vārda vietā, zinādami, ka arī viņš ir miris, klātesošie ielika kapt. Baloža. Tas būtu loģiskais izskaidrojums. Tā kā šai pavēlei bija drāmatisks spēks, situācijas tālāka aprakstīšana vai grozīšana esot bijusi nevēlama un līdz ar to izbeigta, tālāk teica A. Bērziņš. Kas bija viņa informācijas avoti, nav zināms, bet ka viņam to kā Sabiedrisko lietu ministram netrūka, nevarētu būt šaubu. Tā kā šis jautājums nonācis plašākā iztirzējumā, pievienojam šo piezīmi. Varbūt, ka tā varētu palīdzēt tā tālākā risinājumā. □

++++++

LIETAS BŪTĪBA

Zemie reitingi

Varas partijas Latvijā dusmojas par preses nostāju. Tā it kā palīdzot stumt uz leju jau tā straujo lejupslīdi sabiedrības vērtējumā, skatoties uz jauno valdību. Vārdu "vērtējums" patreizējā valodā Latvijā mēdz aizstāt ar "reitingu". "Valdības reitingi noslīdējuši vēl zemāk", tā februāra beigās vēsti lielākais laikraksts Latvijā. Ko darīt? Kā Ļepins savā laikā teica: čto ģeļok? Bet viens no "dzīvākajiem mirušiem" vairs nav modē. Viņa metode kā pacelt reitingus vairs nav pieņemama. Jāmeklē jauni ceļi. No Ināras Egles Dienā 24. februārī ziņotā izriet, ka iespējams jaunais ceļš

varētu būt varas partiju un viņu biedru sanāksmju rīkošana, kurās tad varas viri un viņu balstītāji savstarpēji suminātos lielās, skaļās un ilgstošās aplausu vētrās. Tas atgādina tirdzniecības uzņēmumus, kas, lai uzlabotu savu pārdevēju veiksmi, rīko tiem urrā konferences. Nāk arī prātā "organizātori", kas pretējo partiju sanāksmēs iefiltrē izsvilpšanas komandas.

Savienoto Valstu labāko analitiķu regulārs jautājums: Where is the substance? Kā ar lietas būtību? Kāda ir lietas būtība jeb kopsakarība starp sabiedrības vērtējuma lejupslīdi un pašu valdības locekļu algu trīskārtošanu? Vai reitinga kritumam ir kāda kopsakarība ar to, ka solītās atklātības vietā ir pasniegta iestudēta izrāde? Parasti ne tikai analitiķiem, bet arī labiem lakrakstu reportieriem interesē lietas būtība. Šai vietā ir novilkta robeža, atšķirīgot labu reportieri no viduvēja.

Kā ar lietas būtībām latviešu laikrakstos un citos periodiskos izdevumos? Kādreiz ierosināju domu, ka latviešiem būtu noderīgi, ja vienā kopējā ārzemēs dzīvojošo laikrakstā varētu lasīt regulāru notikumu izvērtējumu no diviem vai pat trim dažādiem viedokļiem. Izteicu domu, ka šādu divu vai trīs labu stāvokļa izvērtētāju raksti atšķirtos no pārējiem ar rakstītāju nobildēm pie viņu prātojumiem, vai kā Juris Žagariņš saka - "domrakstiem". Bet, kā jau gadiem esmu vērojis, pie latviešiem lietas veidojas pa savai modei. Jaunākā mode ir, ka liela ārzemju laikraksta redaktors pats saviem prātojumiem pienaglo savu bildi. Nesmu ievērojis citus redaktorus sekojam viņa paraugam. Maza iebilde: nepiekrītu Jūra Žagariņa kritikai par Māras Celles rakstīto. Uzskatu, ka viņa līdz šim ir bijusi viena no nedaudzajām rakstītājām ar profesionālu talantu. No viņas ar humoru rakstītā lasītājam ir labs priekšstats par dzīves īpatnībām Rīgā un ārzemēs.

Periodikas kvalitāte

Ārzemju latviešu periodikas kvalitāte. Šeit man jāsāk ar vārdiem, kas daudziem nepatiks. Rakstiņu par lielajiem latviešu periodiskiem izdevumiem ārzemēs laikā no 20. gadsimta vidus līdz mūsu dienām. Lūgšu lasītāju pārāk nedusmoties, ja manam vērtējumam, droši vien, būs tik maz piekritēju, ka nebūs pat vērts pukoties. Pirmkārt, jābrīnās ne tik daudz par šo periodisko izdevumu redaktoru un viņu līdzstrādnieku darbu, kā drīzāk par lasītājiem kā sabiedrību. Kaut lasām un nobildējumos redzam daudzus, kas beiguši universitāti, un kas, domājams, ir arī publikāciju lasītāji, nav izprotams tas, kādēļ periodika ir uz tik zemas pakāpes. Kā universitātēs un koledžās izglītoti cilvēki spēj samierināties ar šo lasāmvielu? Par to varbūt arī vēsturnieki nākotnē brīnīsies.

Tuksnesi reizēm ir oazes ar zaļiem zālājiem, palmām un burbuļojošu avotu. Pēdējo 50 gadu ārzemju periodikas oazē atrodu tikai divus ceļiniekus, kas gan tagad aizceļojuši uz augstākas pakāpes oazēm. Viens ir Laimonis Zandbergs (Jaunās Gaitas redaktors) un otrs - Aivars Ruņģis (Reportiera Rokas Grāmata autors, 1971). Ar pēdējo man gan kādreiz sanāca nopietnas domstarpības, bet pārliecība nekad nedrīkstētu traucēt vērtējumu. Profesionālu standartu ietvaros nevaru izteikties par šī izdevuma redaktoru. Varbūt tikai likt noprast, ka visiem par svētību nāktu viņa vadība vienā no "lielpapīriem".

Kā pirmais vēsturnieks pārsteigs ārzemju latviešu lielo laikrakstu rietumu demokrātijas trūkums. Atcerēsimies, ka tie izplatījās un vēl mūsu dienās izplatās rietumu zemēs. Tas, ka opozīcija ir mazākumā, vēl nenozīmē, ka tā nedrīkst izteikt savas domas lielākā, plaši lasītā laikrakstā. Tas, ka akadēmiski izglītota sabiedrības grupa vēl šodien nevar skaidri pateikt atbēības dēmonu apsēstiem lielorganizāciju manipulātoriem, kur sākas un kur beidzas viņu intrigas, stāv kā traips pār latviešu ārzemju presi.

Par manipulātoru saucu katru, kas kūda un organizē draudus pret kādu publikāciju tikai tāpēc, ka tajā izteikta kritika par viņa organizāciju vai partiju.

Kā varētu stāvokli kopējā lielākā laikrakstā mainīt?

1. Pie stūres jānāk redaktoram ar skaidru izpratni par laba laikraksta kvalitātes standartiem. Tādam, kas saprot, ka sabiedrība ir jāizglīto (jāmāca), kā tai uzvesties. Standarti ir jāpazīņo laikrakstā.

2. Redaktoram ar attiecīgu rakstu publicēšanu nepārtraukti jāatgādina lasītājiem, ka atriebīga nostāja ir degradējoša un ļauna katrai sabiedrībai. Jāievēro Kristus mācības pamatprincips: "Tēvs, piedod mums, kā mēs piedodam saviem parādniekiem."

Vēlu visiem, kā pozīcijai, tā opozīcijai, veidot mierā mērķētu ritdienu.

Būtības substances mēritājs **Jurjāns**

+ + + + +

JAUNIE UN VECIE

Mana skaistā jaunība, man tevis žēl... dziesma, ko esam dzirdējuši, ko daudreiz esam paši dziedājuši un ko pa retam vēl tagad saklausām kādās viesībās vai sarīkojumos. Skaisti vārdi, smeldzīga doma, vēlēšanās atgriezties vecajā Ulubelē, kur viss ir bijis tik brīnišķīgs un aizraujošs, bet uz ko, diemžēl, vairs atpakaļceļa nav.

Ir savādi, ka šo dziesmu vairāk dzied jaunie, kas paši vēl šajā skaistajā dzīves posmā atrodas. Vēl jau viņiem nekas nebūtu jāžēlo. Jaunības dzīves stūre ir viņu pašu rokās. Puķiņu un roziņu dārzīņus viņi paši var stādīt un veidot, kā vien paši izvēlas. Drīzāk šī dziesma būtu vairāk piemērota mums - veciem. Tajā mēs varētu pasīrot pa savām atmiņām takām. atcerēties skaistos jaunības laikus, pasīrot par vīstošiem rožu dārzīņiem un pieminēt kādas pielaiestas dzīves kļūdas.

Jā, kļūdas, kuŗas mēs neredzējam tad, bet atzīstam tikai tagad. Mēs šad un tad dzirdam teicienu - Ja nu man otru reizi tas būtu jādara, vai otru reizi būtu tam posmam jādzīvo cauri, tad gan es tādas kļūdas nepielaistu. Tādas varbūt nē, bet citādas gan!

Nav noslēpums, ka cilvēks reti kad ir apmierināts ar to, kas un kāds viņš patiesībā ir. Jaunie bieži vien grib būt vecāki. Bērni grib ātrāk būt lielāki. Trūcīgie grib būt bagāti. Bagātiem vēl vienmēr liekas, ka bagātības par maz. Un arī mēs - pensionāri, ne katru reizi esam priecīgi dzirdot vārdu - vecie. Ja nu tām citām grupām vēl ir kādas iespējas savu apzīmējumu mainīt, vai savu vēlēšanos piepildīt, tad mūsu grupai gan tādu iespēju nav. Bet vai mums par to vajadzētu būt noskumušiem? Nē, un **Noteikti nē!** Savu mūža lielā darba daļu esam paveikuši, atpūtu esam nopelnījuši un no aktīvas līdzdalības jebkuŗā darbā vai pasākumā nebūsim izslēgti, kamēr vien paši to gribēsim un spēsim.

Kas rada jauniem vēlēšanos ātrāk būt vecākiem? Pa lielākai daļai tie ir ar likumu noteikti sadzīves ierobežojumi. Auto vadīšanas atļauju var dabūt tikai sasniedzot zināmu vecumu. Un kuŗš gan jauniešs to negribētu ātrāk? Piedalīšanos balsošanā, kādās laimes spēlēs, dažreiz pat kāda darba pieņemšanu ierobežo vecums. Cigarešu un alkoholoisko dzērienu apgāde saistīta ar vecumu. Šos un daudzus citus kārdinošus ierobežojumus dažkārt jaunajam cilvēkam negribas saprast. Un lai tam visam ātrāk tiktu pāri, jaunais cilvēks dažreiz grib būt vecāks nekā viņš ir.

Netaisna liekas likumu divkosība, kas jaunajam cilvēkam ierobežo viņa darbību. Vēl nesen, kad pārtikas veikalos lietoja parastos kases reģistrus, kuŗus dažreiz apkalpoja pārdevēji jaunāki par 21 gadu, atgadījās divainas situācijas. Ja reizē ar pārtiku kāds gribēja nopirkt vīna pudeli, tad jaunais pārdevējs varēja gan to ierakstīt reģistrā, bet lūdza

pircēju, lai tas nospieš reģistra slēdzi. Likums nepilngadīgajam jauniešim aizliedza pārdot reibinošus dzērienus. Šādi rīkojoties, jaunais cilvēks jums viņu nebija pārdevis, bet jūs to pārdevāt pats sev.

Gadās, kad šāda likuma burtiska tulkošana, vai tā pārprašana, sagādā patīkamu pārsteigumu. Pirms pateicības dienas pārtikas veikalā ar sievu, izdarot iepirkumu, bijām papēmuši šampanieša pudeli. Un šoreiz notika pretējais. Pārdevēja manai sievai lūdza uzrādīt braukšanas atļauju, lai pārliecinātos, ka viņa ir pilngadīga un ir tiesīga šampanieša pirkšanai. Uz sievas īsu pārsteigumu un smieklīgu, pārdevēja mierīgi paskaidroja, ka veikala vadītājs noteicis visiem dzērienu pircējiem prasīt pierādījumus par vecumu. Lieki sacīt - sieva bija tīri lepna.

Runājot par latviešu sabiedrību, jāatzīst, ka mēs paši, vadoties no tradīcijām, radām robežu, kas jaunos cilvēkus it kā sadala starp pieaugušiem un nepieaugušiem, starp tādiem, kam pašiem jāuzņemas atbildība par savu rīcību un jāuzņemas pienākumu pildīšana un par tādiem, kas, būdami tajā pašā vecuma grupā, no šīs atbildības vēl tiek atbrīvoti.

Draudzēs ir pieņemts, ka līdz ar iesvētīšanu jaunais cilvēks kļūst par pilntiesīgu draudzes locekli, kam pašam ir jākārt visas saistības ar draudzi. Sabiedrībā ir pieņemts, ka iesvētīšana ir it kā tā robeža, kas jauniešiem piešķir pieauguša cilvēka priekšrocības un atbildību. Tādās pašās domās ir vecāki, apzinādamies, ka viņu atbildība par ģimenes jaunās atvases rīcību, līdz ar iesvētīšanu, ir samazinājusies.

Tajā pašā laikā kāds cits jauniešs, kuŗa iesvētīšana kādu iemeslu dēļ ir aizkavējusies, kaut arī būdams gados vecāks par savu iesvētīto draugu, vēl it kā nevar kļūt patstāvīgs savā rīcībā, jo vecāku un sabiedrības vērtējumā vēl nav ieskaitīts starp pieaugušajiem. Šādā gadījumā robežu starp pieaugušu jauniešu nenosaka vecums, bet gan citas sabiedrībā pieņemtas normas.

Runājot par latviešu sabiedrību, jāatzīst, ka daudzi mūsu sabiedrības locekļi ir ar ļoti konservatīviem uzskatiem, kas ne reti ir ļoti aizdomīgi katrai jaunai idejai. Savas aizdomas tie vērs pret jauniem cilvēkiem, uzskatot, ka jauniešiem nav pietiekamas pieredzes un trūkst vajadzīgās atbildības kādu noteiktu pienākumu pildīšanai. Pamātā aizdomas nav tik daudz par to, ka uzticētie pienākumi netiks izpildīti, bet gan tāpēc, ka pienākumi netiks pildīti tā, kā tas ir ticis darīts līdz šim. Jūtot uzticības krīzi, daudzi spējīgi jaunie darbinieki no sabiedriskā darba un jebkādiem pienākumiem izvairās. Te būtu vainojama vecākā paaudze, kas it kā negrib uzticēties jauniešiem. Šī parādība bija sevišķi jūtama mūsu emigrācijas pirmajos gados. Es gribētu minēt pāris piemērus no savas personīgās pieredzes.

1949. gada 30. decembrī mēs Indianapolē nodibinājām Latviešu Pašpalīdzības Fondu, kas vēlāk pārtapa par Indianas Latviešu biedrību. Ievēlot pirmo valdi, mani ievēlēja kasieŗa amatā. Biju 23 gadus vecs. Sākumā nekādu līdzekļu fondam nebija, bet izstrādātais gada budžets paredzēja ap \$ 400 apgrozības gadā. Tūlīt pēc vēlēšanām kāds cienījams vecākās paaudzes darbinieks, advokāts, teica: viņam gan neesot iebildumu pret ievēlēto fonda valdi, bet vai tomēr tas jaunais cilvēks kasieŗa amatam būtu piemērots. Tur taču būšot jārikojas ar naudu. Ja nu toreiz ievēlētais fonda priekšsēdis Vilis Briedis nebūtu uz izteikto piezīmi asi un noteikti atbildējis, nezīnu, vai to tik svarīgo un atbildīgo kasieŗa amatu es būtu paturējis.

Otrs piedzīvojums bija, kad 1955. gadā vadīju Amerikas Latviešu Jaunatnes apvienību. Apvienības valdē visi ievēlētie valdes locekļi bija virs divdesmit gadu vecuma. Cieši sadarbojamies ar citām latviešu centrālām organizā-

cijam, sevišķi ar ALA un Komiteju Latvijas brīvībai, kas Jaunatnes apvienību nedaudz atbalstīja ar līdzekļiem. Lai jaunieši "pareizi" darbotos tā laika latviešu sabiedrībā pieņemtām normām, vecākās paaudzes prasīja pie Jaunatnes apvienības nodibināt "padomdevēju institūtu", kas sastādītos no pieredzējušiem jaunatnes audzināšanas darbiniekiem. Varbūt doma nebija slikta, bet tās kategoriskā prasība Jaunatnes apvienības valdē radīja klusu, bet noteiktu, protestu. Jaunieši sajuta vecākās paaudzes izteiktu neuzticību viņu pašu darbam. Labi domātais institūts tika ignorēts un pēc dažiem gadiem tika atmests.

Dažreiz aizdomām un neuzticībai dod pamatu atsevišķu jauniešu rīcība. Ne katru reizi, ņemoties kādus pienākumus, jauniešs ir ieinteresēts tos paveikt. Viņā pavid pat spītība, kā tas ir veciem; ja tas netiek darīts pēc viņa gribas, tad darbā viņš nav ieinteresēts.

Varētu vaicāt, kur tad ir robeža, kas jaunos atdala no veciem? Vai kāda noteikta robeža vispār var būt? Pastāv likumi, ir dažādi noteikumi, zināmas tradīcijas un dažreiz mūsu pašu iedomātie ierobežojumi, kas kādas robežas nedaudz iezīmē. Piemēram, par Amerikas prezidentu var ievēlēt Amerikā dzimušu pilsoni ne jaunāku par 35 gadiem. Vai tas nozīmētu, ka Amerikas konstitūcijas rakstītāji būtu uzskatījuši, ka tikai ar 35 gadu vecumu cilvēks būtu saņēmis nobrieduša cilvēka pakāpi? Vai tikai ar šo robežu cilvēkam varētu uzticēt atbildīgus pienākumus?

Pirmajos mūsu emigrācijas gados, kad vai katrā vietā, kur bija apmetušies latvieši, darbojās jaunatnes pulciņi, jaunatnes vecuma robeža bija 30 gadi. Bet jau 80. gadu sākumā, vecuma robežu pacēla uz 35 gadiem. Jāpieņem, ka vecuma robežas maiņai nebija nekāds sakars ar Amerikas prezidenta vecumu. Drīzāk tas bija iemesls, ka 30 gadus pārsniegušie jaunieši vēl negribēja tikt izmesti no šīs grupas. Tātad, pretstatā tiem 16 un 18 gadīgajiem, kas grib ātrāk kļūt vecāki, šie 30 gadīgie gribēja ilgāk palikt jauniešu grupā. Ir cits jautājums, kā vecuma robežas paaugstināšanu uzņem paši jaunieši.

Pirms kāda gada piedalījās kādas organizācijas sēdē, kurā pārrunāja mūzikas izvēli lielākam sarīkojumam. Mani ļoti pārsteidza turpat piecdesmit gadus vecas māmiņas teiciens: "Mums, jauniešiem, tā vecīšu mūzika neinteresē". Mums, piecdesmit gadus veciem jauniešiem... es kļūbā atkārtāju un nopriecājos, ka, laikam, jaunatnes vecuma robeža atkal tiek paaugstināta.

Tieši padsmitnieku grupā dažādu gadu robežai ir ļoti liela nozīme. Tā sevišķi izpaužas starp pamatskolas un vidusskolas vecuma jauniešiem. Pat ģimenē bērniem ar pārgadā vecuma starpību, līdz pamatskolas beigšanai ir vienādas intereses, kopēji draugi un kopēji ejamās gaitas. Līdz ko viens no jauniešiem sāk iet vidusskolā, stāvoklis krasi mainās. Jaunākais brālis vai māsa un viņu draugi tiek uzskatīti kā bērni, ar kuriem nu vidusskolniekam vairs negribas draudzēties. Savu draugu pulkā viņš grib redzēt sev līdzīgus vai vecākus jauniešus. No bērniem viņš vai viņa grib norobežoties, jo tas it kā pazemina jaunieģūto vidusskolnieka stāvokli. Dažiem pat liekas, ka viņi jau zina atbildes gandrīz visiem dzīves jautājumiem. Pēc padoma nav jāprasa saviem vecākiem. Katru neskaidrību palīdz atrisināt draugi. Draugu vidū gribas pat uzsvērt savu neatkarību no vecākiem. Dažreiz, runājot par saviem vecākiem, dzirdam pat teicienu: "Mans vecais to neļauj." Dažos gadījumos, tas "mans vecais" ir jaunieša tēvs, kas vēl pat nav pārsniedzis 35 gadu vecumu.

Starp latviešu jauniešiem šāds izlēciens dzirdam ļoti maz. Tas nenozīmē, ka arī latviešu jaunieši būtu apmierināti ar visu, tā saukto, "pastāvošo iekārtu". Viņi domā, ka daudzreiz tiek nevajadzīgi ierobežota viņu brīvība, netiek izprastas viņu vēlmēs, nav pietiekama atbalsta viņu ie-

cerēm, fināciālie ierobežojumi ar mazu kabatas naudu, jāveic vecāku noteikti darbi, mājās jābūt noteiktā vakara stundā, jāizprasa vecāku atļauja draugu apmeklējumiem un daudz kas cits. Tā liekas kā varmācība, kā grūti izprotama diktatūra, kas nepiedodami ierobežo jaunā cilvēka personīgo brīvību. Visu ierobežojumu pozitīvā puse tiek saprasta tikai daudz vēlāk. Un interesantākais ir tas, ka tie kas izcietuši visus brīvības ierobežojumus, vēlāk tādus pašus pielieto saviem bērniem. Dzīvē daudz kas atkārtojas, ko paši jau sen esam piemirsuši. Dažreiz nav izdevīgi to atcerēties, jo tas, par ko kritizējam un nosodam savus jauniešus, bieži vien ir pārmantots no mums pašiem. Mūsu jauno dienu gaitas nav bijušas bez kļūdām, bez palaidnībām, bez mūsu vecāku noteikumu pārkāpumiem. Laika tecējums ir palīdzējis daudz kam nepatīkamam nogrimt klusākajā mūsu atmiņu stūrī.

Runājot par veciem, būtu jāsāk ar to pašu jautājumu, kur ir tā robeža, kad varētu sacīt - cilvēks ir vecs? Tādas noteiktas robežas nemaz nav. Daudzreiz esam sastapuši "vecišus" starp pavisam jauniem cilvēkiem. Un otrādi - mūsu paaudzē ne reti sastopami ļoti jaunekļīgi veciši.

Viss, ko teikšu par veciem, attiecas uz mani pašu. Esmu šai grupai piederīgs. Ja kādam no manis teiktā kaut kas liksies nepatīkams vai nepieņemams, jau tagad izlūdzos piedošanu. Nevienu negribu ne kaitināt, ne kādā veidā aizvainot. Dažkārt man liekas, ka spēja pasmieties par ikdienas neveiksmēm, pasmaidīt par mūsu pašu gaitām, ir tas pats, kas labai saimniecei ar mēru pievienot sāli garšīgam ēdienam.

Nav pieņemts sabiedrībā jautāt kādam cilvēkam pēc viņa vecuma, atskaitot, ja cilvēks pats vēlas par to runāt. Viņa piederību pie vecākiem vai veciem sabiedrībā vērtē pēc cilvēka rosiguma, viņa interesēm, spējām iekļauties pašreizējā laikmeta notikumos un gribu konstruktīvi līdzdarboties pasākumos, kuŗos viņa spēki to atļauj. Noteicošais faktors visām šīm izdarībām ir veselība, kas ietekmē ne tikai cilvēka fiziskās spējas, bet ļoti daudz iespaido arī garīgās intereses.

Sabiedrībā gan ir it kā pieņemts, ka par vecu var uzskatīt cilvēku, kas aizgājis pensijā. Jāatzīst, ka šāds pieņēmums ir ļoti maldinošs. Nav jau tikai sociālā pensija, kas nosaka 62 vai 65 gadu vecumu. Pastāv dažādas darba vietu pensijas, valsts darbu pensijas. Citāds gadu aprēķins ir armijas pensijām. Kā tad ar pašnodarbinātiem? Un ar tiem, kas nekad nav strādājuši? Tos pie veciem nekad nevarētu pieskaitīt, un tie varētu palikt mūžīgi jauni.

Savos pusmūža gados, kad ikdienas bijām saistīti ar saviem maizes darbiem, rūpēm par ģimenes uzturēšanu, par bērnu audzināšanu un skološanu, par nodrošinājuma sagādi vecuma dienām, ar ilgošanos gaidījām pensionēšanās gadus. Ne reti mums likās, pensionāra dzīvei jābūt skaistākajam laikam cilvēka dzīvē. Pienākumi pret darbu beigušies. Bērni izskoloti. Viss laika iedalījums paša ziņā un izvēlē. Katru mēnesi noteiktā dienā pastnieks pienes garajos gados nopelnītā darba izmaksu - pensijas čeku. Nav vairs jādomā par krāšanu vecuma dienām, bet var atļauties apdomīgi sākt iekrāto tērēt.

Tieši pensionāriem velta tik daudz skaistu apzīmējumu gan angļu, gan latviešu valodā. "Senior Citizens", kas, tulkojot latviešu valodā, iegūst zināmā mērā godbijīgu apzīmējumu - vecāki pilsoņi. Esam paši mācīti un esam saviem bērniem mācījuši, pret vecākiem cilvēkiem ievērot vairāk izteiktu pieklājību, uzmanību, palīdzību, uzklaustīt viņu padomu. Cits apzīmējums pensionāru grupai angļu valodā skan ļoti cēli - "Golden Age" - zelta gadi, zelta vecums. Ar apzīmējumu - zelts ikviens taču saprot pasaules bagātību. Ja zelts nav iekrājis banku kontos, tad šāds apzīmējums pensionārus izceļ kā bagātus ar dzīves pieredzi.

Tas ir pagodinājums kļūt ieskaitītiem dzīves pieredzes bagātnieku grupā.

Latviešu sabiedrībā tiekam godināti par "brīvkungiem", pareizāk gan būtu sacīt - par "brīvcilvēkiem", lai tajā grupā varētu iekļaut kā vīriešu, tā sieviešu kārtu. Tas gan, varbūt, nozīmē ne gluži brīvlaišanu, bet tikai zināmas izmaiņas pensionāra brīvības statusā. Rodoties kādai neatliekamai vajadzībai, mūsu organizācijām vai personīgi, ko darba laikā grūtāk izpildīt strādājošiem, parasti tiek meklēti pensionāri. "Jūs taču esat pensijā, nestrādājat, jūs taču neatteiksiet lidlaukā sagaidīt kādu iebraukušo mākslinieku, kādu ciemiņu? Vai jūs nevarētu mani aizvest pie ārsta? Jūs taču nestrādājat, jums jau ir laiks. Te nu mēs redzam, cik šie brīvkungi - brīvcilvēki ir derīgi un vajadzīgi visiem.

No visiem šiem cildeniem nosaukumiem nozīmīgākais ir mūsu pašu izvēlētais organizācijas nosaukums "Pensionāru apvienība", daiļskanīgs, aicinošs un pievilcīgs nosaukums, kas, kā nākotnes mērķis ir katram strādājošam. Piederam augošai organizācijai, kuŗā bez zināmiem nopelniem neviens netiek uzņemts. Un ne jau tikai mūsu gadi vien būtu pieskaitāmi mūsu nopelniem. Daudz ko esam izmainījuši savā dzīves uztverē. Ne katru reizi ar lielu sajūsmu, bet reālas dzīves vadīt, esam atraduši un savam veco draugu pulkam pievienojuši jaunus draugus. Ar tiem tiekamies bieži, jo tie visi ir ārsti. Jauno draugu apciemojumi ir īsi, bet tie nav lēti.

Pazīmes liecina, ka ir stipri mainījies mūsu dzīves interešu loks. Amerikā ir pieņemts gan vietā, gan nevietā, satiekoties ar kādu, sarunu iesākt ar nodrāzto jautājumu - "Kā tev labi iet?" Agrāk zinājām, neviens nesagaida un neklausās kādu noteiktu atbildi. Tā ir vairāk pieklājības fraze. Tāpēc pietiek ar īsu atbildi: "Paldies, labi." Tikai atsevišķās reizēs ar kādu tuvāku draugu pārrunājam darba vai ģimenes lietas.

Tagad, dzirdot šo pieklājības jautājumu, mēs it kā saskatām vajadzību tiešākai atbildei. Atbildi nevaram ietvert dažos vārdos. Tai jāpaskaidro, jājautā un jābūt plašai. Dažkārt mūsu atbildi varētu apzīmēt pat par īsu referātu. Runājam taču par populāru un visiem labi pazīstamu tematu. Draugs ir jautājis - kā labi iet? - Kā lai neizstāstu viņam savas veselības problēmas. Pie kādiem ārstiem esmu bijis, kādus medikamentus lietojis. Kur sāpes kļuvušas mazākas, kur lielākas. Kādas diētas noteiktas un visu citu, kas ar šo populāro dzīves nozari saistīts. Uzmanīgi klausīties, draugs pēkšņi konstatē, ka viņa veselības problēmas ir līdzīgas. Nu ir jāsalīdzina, kuŗi ārsti labāki, kādi medikamenti iespaidīgāki. Mazais jautājums - kā tev iet? - ir radijis plašu pārrunu tematu. Šādu mūsu vaļsirdību nevajadzētu apzīmēt ne par labu, ne sliktu. Atbilstoši mūsu vecumam, tā ir dabīga, vai kā Latvijā sacītu - normāla.

Gaidot pensionēšanās vecumu un ar to iegūto brīvību, daudz bijām domājuši par ceļošanu, ciemošanos, bezrūpīgu kļaiņošanu. Daudzi to izmantojam. Būtu silti ieteicams visiem neatlikt šīs iespējas uz vēlākām dienām. Lai cik savādi tas neizklausītos, ar katru nodzīvoto gadu iegūto pensionāra brīvību rodas vēlēšanās labāk izmantot sēdot, nekā kļaiņojot pa pasauli. Kalsim dzelzi, kamēr tas nav atdzisis!

Latviešiem ir teiciens: "Agrāk biju jauns un skaists, tagad vairs tikai skaists." Skaistumu uzturēt un jaunību atcerēties mums palīdz modernā kosmetika. Neviens mums neliedz drusku pakrāsot sirmos matus, tumšākus iekrāsot rūsganos bārdas rugājus, vairāk sārtuma ieberzēt vaigu galos un palūgt kosmetiķi ar smalku smilšpapīru drusku palīdzināt iemetušās grūtās dzīves pieredzes grumbas. Ja nu tas palīdz mūsu labsajūtai, kāpēc gan lai to nedarām?

Esam cēlušies no darba tautas. Vienmēr cienījuši darba tikumu. Neesam to atmetuši tagad. Mainījušās ir tikai darba metodes. Agrāk iesāktu darbu centāmies paveikt iespējami ātrāk. Tagad, liekas, mūsu darba prieks ir vairojies. Darbu darām bez steigas, ar apdomu, ar aprēķinu, lai paliek arī rītdienai. Mūsu dzīves statusam bezdarbība ir bīstama.

Nu laiks paveikt to daudzo grāmatu lasīšanu, ko tālredzīgi bijām atlikuši pensionāru gadiem. Parasti pietrūka laika izlasīt visas grāmatas, kuŗas agrāk pirkām. Nu latviešu grāmatas izdod reti un mums labi noder agrāk pirktās. Varētu rakstīt atmiņas, bet tad pašam tās arī jālasa. Citus ieinteresēt nav tik viegli.

Laika atpūtai mums ir pietiekami daudz. Pašiem gan jā rūpējas, lai atpūta neizvērstos par slinkošanu jeb par bezdarbību, kur paši nezinām, ko ar sevi iesākt. Laimīgāki ir tie, kam dzīves intereses sniedzas dažādās nozarēs. Tiem nav jābaidās no bezdarbības. Patiešām apbrīnoju savu māti, kas 95 gadu vecumā ne tikai spēj lasīt grāmatas, bet visu brīvo laiku spēj aizpildīt ar rokdarbiem - tamborēšanu.

Nevar noliegt daudzo amerikāņu firmu un sabiedrības interesi par mūsu labklājību. Vai ik nedēļu mūsu pasta kastītēs ir apdrošināšanas sabiedrību izdevīgie dzīvības apdrošināšanas piedāvājumi. Visi grib lai mēs ilgāk dzīvotu un ilgāk maksātu. Visi grib, lai mēs ievērotu tos apdrošināšanas noteikumus, kas lapas priekšpusē iespiesti ar lieliem un labi salasāmiem burtiem un lai mēs nepiepūlētu savas acis tiem noteikumiem, kas iespiesti ar maziem burtiem.

Pensionāri iebilst, ka ārstu apmeklējumi esot dārgi. Par to tiek gādāts. Nav jāiet pie ārstiem. Papemiet papīru un rakstekli. Pāris vakarus uzmanīgi sekojiet televīzijas reklāmām. Tur jūs atradisiet medikamentus visām jūsu kaitēm. Pat vēl vairāk, jums tiks atklātas kaites, kādas jums varētu nākotnē būt. Lai no tām izvairītos, jau laikus jāsāk lietot televīzijas reklāmā ieteiktie medikamenti.

Noslēgumā man gribētos minēt kādu parādību, kādu iedzimtu ierašu, kas tiek gan slavēta, gan pelta un kas plaši tiek pieņemta starp pensionāriem. Lai brīžiem tā tiek nosodīta un apkarota, tomēr cilvēks kā tāds no tās atteikties nevar. Un tā ir dzeršana.

Jau ar pirmajām dienām cilvēku, ierodoties šajā pasaulē, apmāca dzeršanā. Tam nepiedāvā ne kārtīgu karbonādi, ne skābus kāpostus, bet gan pudelīti ar siltu pienīņu un galā uzliktu knupīti. Protams, viss dzīvē progresē. Paraugoties, pienīpa vietā jaunajam cilvēkam labāk garšo Koka Kola. Vēlāk iegāršojas stiprāki padzērieni. Un tad sākas nosodišana un apkarošana.

Sievas uztraucas par vīru notērēto naudu dzērieniem. Seko sabiedrības nosodījumi un pārpratumu. Neskatoties uz visu sacelto brēku, dzeršana kā tāda neapstājas. Ar dažām izmaiņām šī tradīcija vislielāko popularitāti gūst vecuma dienās, kad to turpina ne tikai vīrieši, bet tai pievienojas sievietes. Nu tiek lietoti dārgāki dzērieni un neviens vairs neiebilst par izdoto naudu.

Kādas ir tās izmaiņas? Sākumā dzērām pienīņu ar knupīti - atbalstījām lopkopību; vēlāk dzērām ar glāzīti padārgus no graudiem ražotus degvīnus - atbalstījām lauksaimniecību; tagad dzejam ar tējkaroti ļoti dārgus padzērienus - atbalstām aptiekārus.

Man ir gadījies ar kādu labu draugu mūsu ceļojumu laikā vairākkārt kopā ēst brokastis restorānos. Esmu ievērojis, ka pasūtīnot brokastis, viņš parasti laipni skatās apkalpotājai sejā un saka: "Sunny side up!" Apkalpotāja pasmaida un viņi abi ir labi sapratušies. Vai ar katru no mums nav tāpat? Nenoliedzami, katram ir sava dzīves rūpu puse, pienākumi, atbildība, ikdienas rūpes, veselības

kaites, neskaidras nākotnes problēmas un tā lietas bez ga-
la, kas nospiež mūsu garastāvokli. Taču mums katram bi-
jusi sava dzīves saulainā puse - skaistas atmiņas, brīnišķi-
gi piedzīvojumi, dzīvē gūtie panākumi, naizmirstamas ģi-
menes idilles, piepildītie mērķi un daudz kas cits, kas mū-
su dzīvi darījis skaistu. Dzīvē notikušo nevaram grozīt.
Būsim daudz palīdzējuši paši sev, ja savās ikdienas gaitās
spēsīm turēt dzīves saulaino pusi uz augšu.

Mēģināsim vairāk pozitīvā saskatīt viens pie otra. Ne-
izcelsim neveiksmes, bet mēģināsim tās apskatīt ar smai-
du, ar dzīves rūpju kausā iebērtu humoru. Tas palīdzēs
pāri rūgtiem dzīves piedegumiem notikumus vērot no
saulainās puses. Atļausimies vairāk pasmaidīt par savām
dzīves grūtībām un pasmieties par dažām savām neveiks-
mēm. Tā būs labākā medicīna par visām televīzijā rekla-
mētām.. Anšlava Egliša vārdiem runājot, mēs taču esam
"bezkaunīgo vecu" dzīves posmā. □

* Referāts 26. februārī, Indianopolis pensionāru saietā

**Konstantīns Sventeckis,
Indianapolē, ASV**

+ + + + +

DIVAS 'PASAKAS', DESMIT AIZVADĪTI GADI

2002. gada vasarā samīļojām, lutinājām un iepriecinā-
jām 78 Latvijas bāreņus. Noturējām divas "Pasakas" no-
metnes. Šis bija desmitais gads - 13. un 14. nometne.
Trimdas latviešu ziedojumi sedza izdevumus un 10 audzi-
nātāji veica mīlestības pilnu darbu. Dievs mums stāvēja
klāt katrā nometnē, lai tā izdotos.

Pirmajā posmā (no 9. - 21. jūnijam) "Silmačos" pie
Launkalnes piedalījās 40 bērnu no Palsmanes, Bauskas,
Elejas, Umurgas (Limbažu raj.) un Zīlukas (Madonas
raj.). "Silmaču" īpašnieki gribēja, ka nedēļas nogalēs mēs
pavisam izvācamies un atgriežamies tikai svētdienas vaka-
rā. Piekritām šim variantam tikai tāpēc, ka domājām - ne-
dēļas nogali varēsīm izdzīvot teltīs otrā ezera krastā. Tas
tomēr nedarbojās. Jau ceturtdienas vakarā lietus gāza un
turpinājas visu nedēļas nogali. Bērniem bija līdz maz
drēbju un tās - slapjas. Staigāt līdz telšu laukumam, uzcelt
un dzīvot teltīs, kamēr lija lietus, nebija patīkami. Launkal-
nes bērnu dārza skola, kas saucas "Pasaciņa", mūs izglā-
ba, laipni piedāvājot telpas. Izmantojām jau noīrētos gu-
ļammaisus un telšu matračus. Divas teltis uzcēlām skolas
pagalmā (lielākiem bērniem, kas ļoti gribēja teltot). Galve-
nais, varējām skolā gulēt, dziedāt, zīmēt un turpināt prog-
rammu, kamēr ārā lija.

Otrs posms (no 26. jūnija - 8. jūlijam) risinājās "Ezer-
priedēs". Vieta kalnā, priežu meža vidū, ar pasakainu ainu
uz Burtnieku ezeru. Šeit bijām pirmo reizi. Bērni nāca no
Gaujienes, Liepnas, Cēsu, Valmieras un Irlavas (Tukuma
raj.) bērnu namiem, kopā 38. Saprātām, ka varēsīm ezerā
peldēt, bet iebrienot seklā ezerā, kājas grima dziļās dūņās
un atdūrās saplēstos, asos gliemežvākos. Pirmā dienā
daudziem bērniem bija sagrieztas kājas. Mainījām prog-
rammu, lai iztiktu bez peldēšanas. Svētdien gājām uz
Burtnieku baznīcu, kas bija tikai pusstundas pastaigas at-
tālumā. Dažiem bērniem tā bija pirmā reize baznīcā. Mūs
laipni sagaidīja Burtnieku prāvests Mārtiņš Irbe. Dievkal-
pojuma norisē piedalījās amerikāņu mācītājs no Mineapo-
les, kurš stāstīja par nelaimīgu puisīti, kam vecāki bija
dzērāji, bet kurš nonāca baznīcā un saprata, ka Dievs viņu
mīlēja. Stāsts bija bāreņiem īpaši piemērots un viņi to ar
interesi klausījās. Prāvests Irbe aicināja bērnus pie diev-
galda. Nākot ārā, mācītājs bērnus apkampa un aicināja uz
pusdienām blakus telpā. Tas bija negaidīts pārsteigums.
Visa šī diena deva bērniem labsajūtu. Paēdām un gājām
atpakaļ uz nometni, kur atkal gaidīja pusdienas. Bērni pa-
spēja ēst otro reizi.

Pirmajā posmā, pateicoties LNAK stipendijai, strādāja
Daina Freimane, otaviete, Aleksandra, vāciete, kas nesen
iemācījusies latviski, no Eiropas Savienības Brīvprātīgo
organizācijas. Bērni tagad no viņas saņem vēstules un dā-
vanas. Audzinātāji Edvins un Ināra Hegenbarti ilgus ga-
dus ir atvēruši durvis "Pasakas" bāreņiem, lai katrā laikā
iegriežas viņu mājās Bauskā. Tie ir daži piemēri par to, kā
"Pasakas" draudzība turpinājas pēc nometnes.

Bāreņu ir daudz. Nevaram visiem piedāvāt "Pasaku",
bet iespēju varam dot lielākam skaitam, ja latvieši trimdā
turpina savus mīlestības ziedojumus. Ceram, ka 2003. ga-
dā nauda atkal pienāks 2 nometnēm. Sakarā ar neizdevi-
gām Lizdoles prasībām, atradām jaunas vietas. Pirmā būs
pie Bārtas upes, netālu no Liepājas, kur ceram pulcēties
no 31. jūlija līdz 11. augustam; otra - Ventspilī no 14. - 26.
augustam.

Ziedojumus lūdzam sūtīt: "Pasaka", c/o Daina
Brauns, 1372 Randall Ave., Ottawa, ON K1H 7R3.

**Ingrīda Mazute,
Otavā**

+ + + + +

NOMETNE "PIE SPRĪDĪŠA" POŠAS VASARAI

11. februārī 10 DVL nodaļu priekšsēdētāji tikās Rīgas
Pulvertorņa nodaļas mitnē Nometņu ielā 62, lai pārrunātu
turpmākās sadarbības iespējas. Citu jautājumu starpā uz-
manību pievērsa šo nodaļu vanadzēnu turpmākajām gai-
tām "Apneru" nometnēs. Mēs plānojam vasarā "Apneros"
rikot 5 nometnes ar 60 dalībniekiem katrā. Tāpat kā ie-
priekšējos gados, priekšroka brīvdienas pavadīt šajā
skaistajā Latvijas vietā pie Gauču ezera būs vanadzēnu
vienību dalībniekiem, veco leģionāru mazbērniem, bērnu
namu audzēkņiem un maznodrošināto ģimeņu bērniem.
Līdz šim viņu brīvdienas vasaras nometnē pamatā nodro-
šināja ārzemju latviešu un sabiedrisko organizāciju ziedo-
jumi mūsu nometnes atbalstam. Ceram uz atsaucību šo-
gad. Maksa par viena bērna uzturēšanos nometnē no-
teikta Ls 49.80.

Informējām sanāksmes dalībniekus, ka no vairākiem
labvēļiem jau saņemti ziedojumi. Pirmajam publisku patei-
cību adresējām Jānim Mednim, DV Filadelfijas apvienības
priekšniekam Paulam Rudzītim. Tāpat Leontīnai Raestas
un Aleksandai Ģimis no ASV, Ainaī Selgai, Mirdzai Vilso-
nei, Mirdzai Boreiko, Alfrēdam Kalniņam un Mečislavam
Fronckēvičam no Kanadas.

DVL Balvu nodaļas priekšsēdētāja Arvīda Šnepera vadi-
tajā nodaļā tagad ir 75 biedri un 198 vanadzēni. Arī
Alūksnes nodaļā, kurā vada kādreizējais nacionālais parti-
zāns Bruno Zvejnieks, ir liela vanadzēnu saime. Viņi abi,
tāpat Ērgļu nodaļas priekšsēdis Pēteris Kalniņš izteica ce-
ribu, ka labvēļi ārzemēs arī šogad atcerēsies viņu zēnus
un meitenes, nodrošinot labāko vanadzēnu vasaras atpūtu
nometnē "Pie Sprīdīša", kā tagad nosaucām savu nometņu
centru "Apneros".

DVL nodaļu pārstāvji sanāksmes laikā saņēma tikko
klajā nākušo nometnes krāsaino, ar izteismīgām fotogrā-
fijām ilustrēto brošūru "Pie Sprīdīša". DVL Pastendes no-
daļas priekšniece Rota Tešļuka sacīja, ka parūpēšoties, lai
jau tuvākajā laikā šis informatīvais izdevums nonāktu vi-
sās Talsu rajona skolās. Šoreiz pirmo reizi visas Latvijas
skolas par "Apneru" nometni informēs arī Izglītības minist-
rijas Valsts jaunatnes iniciatīvas centra izdevums "Tava
vasara".

Rudens un ziemas mēnešos mēs esam krietni strādā-
juši, lai celtu mūsu nometņu kvalitatīvos rādītājus. Divi
"Apneru" valdes locekļi janvārī pabeidza Izglītības minist-
rijas rīkotos nometņu vadītāju kursus un saņēma attiecīgu
apliecību (sertifikātu). Bez tam esam noslēguši darba

ligumus ar vēl 3 skolotājām, apliecinātām nometņu vadītājām. Janvāra nogalē Latvijas Sarkanajā Krustā pirmās palīdzības kursus beidza 5 mūsu nākamās vasaras nometņu pedagogi. Vajadzības gadījumā viņi varēs palīdzēt mūsu medicīnas darbiniekiem.

Apneru nometnēs iecienīta nodarbe ir peldēšanās. Pernvasar bērni 4 reizes dienā skolotāju pavadībā devās cauri mežam uz Gauču ezera smilšaino malu. Tās vietas īpašniece neiebilda, ka mūsu bērni "okupē" peldvietu. Taču mēs apzinājamies, ka pienācis laiks gādāt par savas peldvietas izbūvi nometnes teritorijā. Izstrādājam peldētavas projektu, nolīgām zemnieku saimniecības "Bujāni" ekskavatoru un vēlā rudenī peldvietas līcis bija izrakts. Februāra sākumā vairāki vīri zāģēja ālīgus un iedzina pāļus peldvietas steķim. Šobrīd gateri jau nogādāti mūsu pašu sazāģēti baļķi. Pēc nepieciešamo kokmateriālu sagatavošanas sākšim steķa būvi gar visu jaunās peldvietas krasu. Pavasarī mums jāpabeidz trešā vasaras namiņa celtniecība mazākajiem nometņotājiem. No Apneriem uz nometni zemē ieguldīsim km garu elektrisko kabeli. Tad varēsim apgaismot nometnes teritoriju un visus namiņus.

Vissvarīgākais uzdevums ir nodrošināt nometnes virtuvi kvalitatīvu ūdeni. Pērnā gada sausajā vasarā ūdens izbeidzās nevien Apneru, bet arī visas apkārtnes akās. Mums ik dienas virtuves vajadzībām un dzeršanai vajadzēja vest ar kannām 300-400 l ūdens no 20 km attālā Dukuru avota aiz Cēsim. Ūdens akās nav parādījies vēl līdz šim. Vienīgā izeja ir dziļurbuma ūdensapgāde. No Valsts ģeoloģijas pārvaldes slēdziena redzam, ka Apneros stabils ūdensslānis meklējams vismaz 90 m dziļumā. Taču šādam darbam vajadzīgi prāvi līdzekļi. Risinājumu palīdzēja rast DVL Amatas nodaļa.

Iepriekšējos gados no Amatas novada nometnēs piedalījās vairāki desmiti vanadzēnu un maznodrošināto ģimeņu bērnu. Viņi grib nometnēs piedalīties arī turpmāk. Nodaļas biedri - bērnu vecāki, kuņģi pērnvasar strādāja nometnēs un izdzīvoja līdz visiem notikumiem, labi saprata, ka šim atpūtas un audzināšanas darba centam nākotne būs vienīgi tad, ja tur nodrošinās stabili ūdens piegādi. Nodaļa pārdeva savu kapitāla daļu Apneros un iegūtos līdzekļus atvēlēja dziļurbuma ierīkošanai nometņu vajadzībām.

Pašreiz mēs izstrādājam detalizētu nometņu darbības programmu. Kursos gūtās zināšanas palīdzēs izvairīties no agrāko gadu neizdarībām vai nepildībām. Esam pārliecināti, ka šogad mūsu nometne "Pie Sprīdīša" darbosies jaunā un augstākā kvalitātē. Sabiedrības "Apneri" valdes locekļu pilnvaras ir spēkā līdz 1. septembrim. Kopā ar nometņu pedagogiem mēs centīsimies savu atlikušo darba cēlienu strādāt tā, lai par mūsu Sprīdīšu kalvi varētu teikt tikai labus vārdus. □

Ervīns Zakrčevskis,
valdes loceklis

Inga Bumbiere,
DVL Pulvērtorņa nodaļas vanadzēnu
vadītāja un nometnes audzinātāja.

Esiet sveicināti!

Saulīte jau pakāpusies augstāk pie debesīm un aizvien biežāk domājam par pavasari, aizvien vairāk gaidām vasaru. Vairāk nekā mēs, pieaugušie, par vasaru un ar to saistīto brīvlaiku sapņo bērni. Jau tagad mums - bērnu vasaras nometņu organizētājiem - raksta un zvina daudzi nometņot gribētāji. Viņi interesējas par iespējām atkal 2 nedēļas pavadīt Apneros, skaistajā Imantas kalna nometnē Gauču ezera krastā.

Gadu gaitā mums izveidojusies stingra tradīcija, ka visiem ziedotājiem bērni uzraksta pateicības vēstules un pa

stāsta par savu dzīvi nometnē. Aizsūtām arī fotogrāfijas par nometnes dzīvi. Nometņu sezonas noslēgumā katram ziedotājam sūtam oficiālu atskaiti par saņemto ziedojumu izlietojumu.

2002. g. 17. oktobrī lūdzām DVL revīzijas komisiju pārbaudīt visus 2001. un 2002. g. vasaras nometņu ieņēmumus un izdevumus. Revīzijas aktā par mūsu darbu un līdzekļu izlietojumu netika izteikta neviena kritiska piezīme. Mūsu nometņu darbu atzinīgi vērtējuši tie ārzemju latvieši un DV darbinieki, kas Latvijas apciemojumos atļicinājuši laiku, lai paviesotos Apneros.

Šogad mūsu pirmā nometne sāks datboties 11. jūnijā, otrā - 28. jūnijā, trešā 12. jūlijā, ceturtā - 26. jūlijā, bet piektā - 7. augustā. Dalības maksa par vienu bērnu - Ls 49,80.

Būsim pateicīgi, ja arī šogad radīsiet iespēju atbalstīt bērnu nometni Apneros. Jūsu ziedojumus naudā varat sūtīt vēstulē tieši uz nometnes "Pie Sprīdīša" biroju Rīgā, Nometņu ielā 62-300, LV - 1002. Var arī sūtīt čekus nometnes pilnvarotajām personām ASV un Kanādā: Ainai Selgai, 47 Murellen Cresc., North York, Toronto, ON M4A 2K6 Canada, vai Daumantam Vikam, 5511-18th St., NE, St. Petersburg, FL 33703, USA. Viņi nodrošinās ātru piegādi Latvijā. Ja vēlaties atbalstīt kādu savu rada bērnu vai kādas konkrētas skolas vai rajona vanadzēnus, lūdzam par to paziņot augšminētajām personām vai atrakstiet uz "Sprīdīša" biroju Nometņu ielā 62-300, Rīgā, tel. 925449, fakss - 7610131.

Jau iepriekš pateicamies par Jūsu pretimnākšanu!

Daiga Purvēna,
"Pie Sprīdīša" vadītāja
Inga Bumbiere,

DVL Pulvērtorņa vanadzēnu vadītāja un
nometnes audzinātāja

SAKSAFONISTS DR. JĀNIS STEPRĀNS UZ PASAULES SKATUVES

Nesen Latvijas laikraksta Diena nodaļā Izklaide bija interesants žurnālistes Ineses Lūsiņas raksts "Meistars bez lielības" par agrāko montrealieti (pagaidām vēl arvien dzīvo Montrealā - red.), latviešu skolas audzēkni, saksofonistu Jāni Steprānu. Jānis no sirds mīl saksofonu un kopā ar to ceļo pa pasauli. Viņš spējies iegūt doktora gradu mūzikā.

"Vai dzirdēji, cik lieliski skan viņa saksofons?" Starptautiskajā festivālā Saxaphonia, klausoties no Kanadas atbraukušā Jāņa Steprāna spēli, jūsmoja Time After Time saksofonists Deniss Paškēvics. Sarunājoties, gan nepateiksi, ka viņš ir lielmeistars ar doktora gradu, jo sabiedrībā mūziķis sevi neizceļ un ar gūtajiem panākumiem neplātās.

Latvijā Steprāns viesojas 4. reizi un ir saspēlējis ar vietējiem mūziķiem - pianistu Madaru Kalniņu, kotrabasistu Andri Grunti un bundzinieku Jāni Pīteni. Kopā viņi mūzicēja 21. februārī, Vāgnera zālē, improvizējot Raimonda Raubiško piemiņai veltītu skaņdarbu.

I. Lūsiņa stāsta, ka izcilais saksofonists dzimis un uzaudzis Kanadā, apņēmies par sievu francūzieti un ka abas meitas - Elizabete un Emīlija netiekot audzinātas par latvietēm. Savu latvietību J. Steprāns neuzsver un labprātāk saka: "Nāku no Kanadas." Interesantāk ir domāt plašāk. Atceros, ka skolā profesors mācīja par lielām un mazām zemēm un kultūrām. Es domāju, ka latvieši prot sevi adaptēt citās kultūrās, tāpēc ka viņiem tas nepieciešamas. Anglijā vai Francijā ir tik liela un grezna kultūra, ka jau ir pašpietiekama. Blakus milzīgai Amerikai Kanadā ir mazas tautas domāšana. Dzīvojot un studējot Amerikā 2 gadus, redzēju, ka tur visi kļūst par amerikāņiem. Lielā zeme pieņem un asimilē, jo amerikāņu kultūra ir liela un stipra," savas domas klāsta J. Steprāns.

Varbūt labai daļai komponistu liksies savādi, bet Jānis komponējot izmanto datoru, gan brīdinot, ka tas maina domāšanu. Mūziķis, kuŗa studiju laikā vēl džeza kursu nebija, priecājas, ka tagad jauniešiem džeza spēli varot iemācīt metodiski, bet, strādādams par pēdīgo, Jānis atzinis, ka svarīgākais mūzikas mācīšanās ir izvērtēt katra jaunā mūziķa iezīmes, tieksmi un viņam palīdzēt izaugt, liekot pamatā tieši viņa paša "iedzimto" novirzienu.

J. Steprāns atzīstas, ka iedvesmi viņam devusi izdevība spēlēt kopā ar lielajiem un slavenajiem amerikāņu džeza mūziķiem - trompetistu Rendiju Brekeru, slaveno ģitaristu Džonu Pikarelli, kā arī ar Kaunta Beisija orķestri, ko vadīja reiz Rīgā dzirdētais saksofonists Frenks Fosters.

Vispilgtāk atmiņā Steprānam palicis džesa festivāls, kuŗā viņš pavadījis leģendāro trompētistu Dizi Gillespi. Jānis mūzicē kopā ar Mekgila universitātes džeza grupas mūziķiem. Tikko iznācis jauns tvarts ar mūziķu kompozīcijām.

Runājot par dzīves vietas izvēli un robežu paplašināšanu, latviskā celma atvase J. Steprāns saka: "Manuprāt, mūsu laikos vairs nav svarīgi, kur cilvēks dzīvo. Ir labi, ja dzīvo lielā pasaules kultūras centrā, tomēr modernā komunikācija ļauj internetā noklausīties un dabūt jebko. Ir sajūta, ka pasaule kļūst arvien atvērtāka un mūzika nāk no visām pusēm."

Pirmo reizi Steprāns Latvijā viesojās kā tūrists 1991. gada vasarā, lai piedalītos džesa festivālā "Vasaras ritmi". Tur spēlējis kopā ar latviešu mūziķiem. Brauciens uz Latviju bijis liels pārdzīvojums, lēciens no viena dzīves veida otrā.

"Iespaidīgi bija, atgriežoties 1991. gada vasarā, kad Rīgas centrā vēl bija barikādes. Pēc tam gadu nodzīvoju Anglijā, laukos, un redzēju, ka iespējams dzīvot citādi nekā Amerikā un Kanadā, kur vietas ir daudz; ja nepatik kaimiņš, ej dzīvot citur. Eiropā bija jāmacās sadzīvot, kur katrs koks ir savā vietā."

45 gadus vecais mūziķis mūziku mācījies Mekgila universitātē un Jaunanglijas konservatorijā Bostonā. Paspējis izdot 3 tvartus. 1993. g. saņēmis Džuno balvu (Juno Award) par labāko džesa albūmu The Merlin Factor un 2 reizes bijis finālists konkursā Prix du Jazz DuMaurier. Steprāns bieži piedalās Kanadas radio džesa programmās un starptautiskos džesa festivālos. 2001. g. viņš ar savu grupu pārstāvēja Kanadu pasaules saksofonistu kongresā un tajā pašā gadā ieguvis doktora gradu Mekgila universitātē, kur tagad pats māca saksofona spēli jauniem mūziķiem. □

Skrastiņu Indulis

* Ievīņa Liepiņa Neatkarīgajā Rītā avīzē par J. Steprānu raksta: "Ļoti augsta limeņa brīvā džesa elpa caurvij J. Steprāna interpretētās kompozīcijas, tostarp, arī viņa paša rakstītās. Kopdarbs ar latviešu džesa pianistu Madaru Kalniņu, bundzenieku Jāni Tītanu un kontrabasistu Andri

Grunti pieredzi bagātina ar visaugstākā ranga interpretāciju ļoti pilnskanīgu, piesātinātu, nobriedušu saksofona toni (Šis būtībā bija vienīgais istais džesa koncerts)." Red.

- - - - -

JAUNA DARBA PIRMATSKAŅOJUMS

Komponists Imants Ramiņš Kanadā un ārpus tās kļuvis ļoti pazīstams. Viņš saņem jaundarbu pasūtījumus no dažādām vietām. Viens no daudzajiem - no Laurenča (St. Lawrence) kuŗa Montrealā Dorotejas Džerijas (Dorothy Jeary) piemiņai, kas bijusi viena no šīs muzikālās vienības dibinātājam. Mūžībā aigājusē koriste bijusi Ramiņa kompozīciju cienītāja. Pasūtītajā darbā, kas nosaukts "In Widening Circles" (Paplašinātos Apļos) izmantotas 8 dzejas no M. Rilkes dzeju krājuma "Stundu grāmata" (Milestības dzeja Dievam). Tas rakstīts jauktam korim, pūšamo instrumentu kvintetam, sitāmiem instrumentiem, arpai un ērģelēm un divi solo balsim. Šis ir I. Ramiņa otrais darbs, kuŗā izmantota Rilkes dzeja. Pirmais - Sonētas Orfejam (arī 8). šis ir plašs darbs, kas ilgst gandrīz pusstundu un kuŗā ir dažādas pasāžas. Tajā netrūkst drāmatisku brīžu, vientulības un milestības kluso pārdzīvojumu un bravūras, kad trompešu skaņās jādodas pasaules telpā. Varam priecāties, ka Ramiņš atradis mūzikālo ietēru Rilkes teoloģijas un izdomas sarežģītajai pasaulei un to nodevis savas mūzikas cienītāju saimei. Tajā iejusties sevišķi palīdzēja programmas brošūrā nodrukātie dzeju teksti. Ramiņa mūzika ir izjūsta, daudzpusīga un saskanīga, kas liek klausītājam tajā ieklausīties dziļi un reizē atraisīti. Tā ir došanās kādā citā pasaulē, kas stāv tālu no ikdienišķās un, kā izteicās kāds igaunis, sasprindzina tik tālu, ka varētu gandrīz nogāzties no krēsla! Pirmatskaņojumā klāt bija pats komponists.

Dirigenta Ivana Edvarda (Iwan Edwards) vadībā lielais korists (86), mūziķu un solistu kopsaits - 101 - deva saliedētu, izjustu un kristaldzīdru sniegumu, kas veiksmīgi izcēla komponista iecerētās mūzikas dažādos elementus. To bija tik daudz, ka visus pirmajā klausījumā nevarēja pat apgūt. Teicami izrādījās abu solistu - Šarlotes Korvīnas (Charlotte Corwin), soprāns, un Karela Mārtiņa Ludvika (Karel Martin Ludwik) dziedājumi, izceļot plašā darba daudzpusību. Tā kā koncerts nenotika kādā no lielajām mūzikas zālēm pilsētas centrā, tas šķiet, nebija atvilinājis uz Oskara Pētersona zāli Konkordijas universitātē, kur tas notika, kādu mūzikas kritiķi, jo recenziju lielajā angļu valodas rīta laikrakstā Gazette neizdevās atrast.

Kori alta balsi dzied Lauma Cenne, kuŗas mātes Gundegas Cennes mākslas darbs "Saulē kāpa augstu kalnā" bija iespiests programmā. Uz koncertu bija ieradušies ap 30 latviešu mūzikas cienītāju, galvenokārt, koristi, vairāki igauņi un lietuvieši. Pēdējo vidū bija kāds akls zēns, kas tikās ar I. Ramiņu. Viņa tēvs stāstīja, ka arī viņš esot komponists. Klausītāju skaits pārsniedza septiņu simtus.

Koncerts bija izcils pienesums mūsu mūzikas pasaulei un kultūras dzīvei. Un ne tikai mūsu, bet arī kanadiešu, kas komponistu cildināja ilgiem aplausiem un kājās piecelšanos. Vēlāk daudzi plūda aiz skatuves, lai iegūtu ierakstītu programmu.

Koncertu, kuŗā atskaņoja vēl divu citu kanadiešu komponistu darbus, ieskaņoja CBC Kanadas valsts radiofons (Radio 2, isvilnis 93,5). To pārraidīs sezonas beigās Kuŗu koncerta programmā, kuŗu vada Hovards Diks (Howard Dyck) un kas dzirdama svētdienas rītos plkst. 8:11. Kādā datumā tas notiks, varēsim uzzināt tikai vēlāk. Par to var pārinterēsies jeb kuŗā radio programmā jeb kuŗā Kanadas pilsētā, kur notiek CBC rādi RAIDIJUMI. Tad nu varēsim vēlreiz iedziļināties mūsu komponista jaunajā

darbā un pat to ierakstīt lentā tālākam personīgam pār-
dzīvojumam.

Imant Raminsh

in Widening Circles

1. I live my life in widening circles
2. I believe in all that has never yet been spoken
3. I love you, gentlest of ways
4. I'm too alone in the world
5. Extinguish my eyes, I'll go on seeing you
6. You are the future
7. Loud as a trumpet
8. I come home from the soaring

Charlotte Corwin, soprano

Karel Martin Ludwik, baryton-basse / bass-baritone

As sirsingiam
sveicināšiem
Imants Raminš

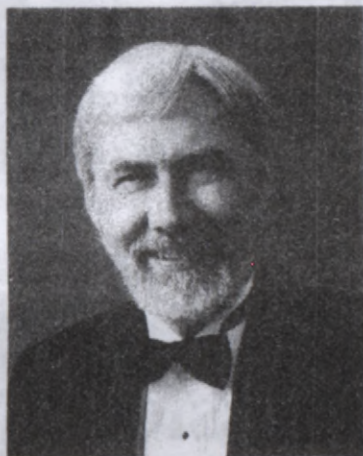
M. Štauers

SVEŠVALODU NODAĻA/OTHER LANGUAGES SECTION

Imant Raminsh

Né en Lettonie, Imant Raminsh est arrivé au Canada en 1948. Il a étudié le violon au *Royal Conservatory of Music* de Toronto, a reçu un baccalauréat en musique de l'Université de Toronto et a passé deux ans à l'*Akademie Mozarteum* de Salzbourg, où il a étudié la composition, le violon et la direction d'orchestre.

Il est directeur-fondateur du *Prince George Symphony*, du *Youth Symphony of Okanagan*, du *NOVA Children's Choir* et du *AURA Chamber Choir*.

Les compositions d'Imant

Raminsh ont été exécutées partout au Canada et dans d'autres parties du monde par de réputés ensembles canadiens. Sa musique a aussi été interprétée par des chœurs au Japon, en Suède, en Finlande et en Lettonie et entendue dans de nombreuses salles importantes dans le monde entier.

Parmi ses œuvres récentes sur commande, on peut citer un concerto pour violon pour le *Vancouver Symphony*, un concerto pour basson pour George Zukerman, une mise en musique chorale et symphonique des *Sonnets à Orphée* de Rilke pour l'*Orpheus Choir* de Toronto et une grande œuvre pour le *Toronto Mendelssohn Choir*. En juillet 2002, Imant Raminsh a dirigé la première mondiale de son *Recordare* au *Banff Summer Festival*. En avril 2002, la *Symphony of Psalms* de Raminsh, œuvre en neuf mouvements et en huit langues, a été créée à Carnegie Hall. Avec sa femme Becky, il a reçu une commande pour composer une chanson-thème pour la quatrième Conférence internationale des enfants sur l'environnement, qui a rassemblé 800 enfants de 120 pays à Victoria en mai 2002.

Lorsqu'il ne compose pas, Imant Raminsh se consacre à ses autres champs d'intérêt : la géologie, la biologie, l'histoire, les langues, le ski, le canoë, la photographie et la lecture.

Imant Raminsh was born in Latvia and came to Canada in 1948. He studied violin at the Royal Conservatory of Toronto, received his Bachelor of Music from the University of Toronto, and spent two years at the Akademie "Mozarteum" in Salzburg, where he studied composition, violin and conducting.

He is the founding conductor of the Prince George Symphony, the Youth Symphony of Okanagan, NOVA Children's Choir and the AURA Chamber Choir.

8. Je rentre à la maison
"Ich komme aus meinen Schwingen heim"

Je rentre à la maison, me dégage des ailes
avec lesquelles je me suis perdu.
J'étais un chant, et Dieu, sa consonance,
est encore bruissant dans mon oreille.

Je redeviens silence, humilité,
et ma voix se fige ; mon visage s'est incliné
afin de prier mieux.

Pour les autres, j'étais comme un vent,
puisque mon appel le secouait.
Je fus dans les immensités où sont les anges,
dans les hauteurs où la lumière en néant se
dissout – Mais dans la ténèbre profonde est Dieu.

8. I Come home from the soaring
"Ich komme aus meinen Schwingen heim"

I come home from the soaring
in which I lost myself.
I was song, and the refrain which is God
is still roaring in my ears.

Now I am still
and plain:
no more words.

To the others I was like a wind:
I made them shake.
I'd gone very far, as far as the angels.
and high, where light thins into nothing.
But deep in the darkness is God.

Imant Raminsh's compositions have been performed widely in Canada and in other parts of the world by prominent Canadian ensembles. His music has also been performed by choirs in Japan, Sweden, Finland and Latvia and heard in many major venues across the world.

Recent major commissions have included a violin concerto for the Vancouver Symphony, a bassoon concerto for George Zukerman, a choral-symphonic setting of Rilke's *Sonnets to Orpheus* for the Orpheus Choir of Toronto and a large work for the Toronto Mendelssohn Choir. In July 2002, Imant Raminsh conducted the world premiere of his *Recordare* at the Banff Summer Festival. In April, 2002, Raminsh's 9-movement 8-language *Symphony of Psalms* was premiered at Carnegie Hall. He and his wife, Becky, were co-commissioned to create a theme song for the fourth International Children's Conference on the Environment, held in Victoria in May, 2002 with 800 children from 120 countries participating.

When not composing, Imant Raminsh pursues his other interests – geology, biology, history, languages, skiing, canoeing, photography and reading.

Lasītāju vēstule:

PALDIES!

Nupat sapēmu "MLB Ziņotāja" š. g. Nr. 2 un tāpēc arī tikai tagad uzzināju par nozīmīgo jubileju - "Montrealas Latviešu Biedrībai 55 gadi". Kaut ar novēlošanas steidzoss izteikt savus sveicienus un pateicību visiem MLB dalībniekiem, jo reiz pat esmu ar daudziem no Jums ticies un saņēmis atbalstu. Sevišķu pateicību saku Štauvera kungam un visiem, kas strādā pie "Ziņotāja" sagatavošanas, izdošanas un izplatīšanas, kas dod man iespēju sekot Jūsu darbiem.

Jā - 55 gadus svešumā saturēt kopā un veikt salīdzinoši aktīvu kopdarbību latviešu valodas un mentalitātes saglabāšanai - tas vien jau ir liels un uzteicams darbs. Vēl jo svarīgāks ir darbs, kas veikts Latvijas kā neatkarīgas nacionālas valsts esamības fakta popularizēšanā savā mīļajā zemē un tieša palīdzība tautiešiem Latvijā; par to vēl un vēlreiz Jums visiem liela pateicība!

Protams, mēs visus Jūs vēlamies redzēt tēvzemē Latvijā; mums ļoti vajadzīga Jūsu gudrība, enerģija, neatlaidība, bet mēs saprotam, ka atgriešanās ir ļoti sarežģīta un grūta. Tāpēc saglabāsim tuvību savās sirdīs un domās.

Vēlu Jums visiem labu veselību, spēku, izturību un panākumus visu labo nodomu piepildīšanai.

Jūs cienot

**Eduards Berklavs,
Rīgā**

Baltic Artists Association

Exposition

Fine Arts

4 Avril 2003, de 17h a 20h.

5-6 Avril 2003, de 10h a 17h.

*In The Parrish Hall
Lady Gate Of Dawn
Lithuanian Church
1465, Rue De Seve*

Facing METRO JOLICOEUR

Joint exposition of Baltic Artists

Lottery - Door Prizes
COFFEE, CAKES, SANDWICHES

**FREE
ADMISSION**

AIZSAULES CEĻOS

ĀDOLFA SPRŪDŽA PIEMIŅAI

Ši gada 12. februārī, Čikāgā, pēc sirdstriekas negaidīti aizsaulē, 80 gadu vecumā aizsaukts starptautiski atzīts publicists, sabiedrisko darbinieks un bibliotēku zinātnieks **Ādolfs Sprūdžs**. Vēl pagājušā gadā Čikāgas Dziesmu svētku vadoni bija viņa ierosmīgais ievadraksts ievadraksts. Ši gada maijā viņš gatavojās doties uz Rīgu, lai saņemtu viņam pagājušā gada rudenī piešķirto Triju Zvaigžņu ordeni. Tā bija trešā atzinība Ādolfa Sprūdža darbam triju gadu laikā. 2000. gada jūlijā Amerikas Tieslietu bibliotēkārū apvienība viņam piešķīra augstāko profesionālās atzinības balvu - Marian Gould Gallagher Distinguished Service Award. 2001. gadā 2. pasaules zinātnieku kongressā Rīgā viņš saņēma Latvijas Zinātņu Akadēmijas goda doktora gradu jurisprudencē.

Ādolfam Sprūdžam bija ļoti daudzpusīga izglītība. Pēc komercskolas viņš sāka tieslietu studijas Latvijas Universitātē un tās turpināja Tübingenas Universitātē Vācijā. Pēc studiju pārtraukuma sakarā ar darbu Anglijā viņš dabūja stipendiju Lūvenas Katoļu Universitātē Beļģijā un tur ieguva divus licenciāta gradus - tautsaimniecībā un starptautiskās attiecībās. Pārceļoties uz Čikāgu, ASV, Sprūdžs iegūst maģistra gradu bibliotēkārū zinībās pēc studijām Rozary koledžā 1961. gadā.

Starptautisko tiesību laukā Sprūdža īpaša interese ir par Latviju. Viņa Lūvenas Universitātes diplomdarbu "The Baltic States and the American policy 1940-1953" izmantoja ASV kongress, t. s., Kerstena komitejas ziņojumā kā nozīmīgāko dokumentu angļu valodā par Baltijas valstīm. Tikpat nozīmīgs ir viņa un Armina Rūša sastādītais un 1968. gadā izdots rakstu krājums "Res Baltica" Latvijas sūtņa ASV Alfrēda Bīlmaņa piemīpai. Tani dokumentēta un iztirzāta Baltijas valstu okupācijas neatzišana brīvajā

pasaulē. Šai grāmatai bija liela nozīme starptautiskai informācijai par Baltijas valstīm, jo par to rakstīja daudz starptautisko tiesību un attiecību žurnālos. No Ādolfa Sprūdža sarakstītām vai rediģētām daudzajām grāmatām vēl varētu minēt 1994. gadā iznākušo rakstu krājumu "The Baltic path to independence: An International Reader of selected articles" ar vadošo starptautisko zinātnieku rakstiem, kas ir īpaši noderīgi baltiešu valstsvīriem un diplomātiem. Sprūdžs daudz rakstījis dažādos rakstu krājumos, žurnālos un avīzēs angļu, franču, vācu un latviešu valodās. Viņa nozīmīgākie raksti latviešu valodā sarakstīti 2000. gadā izdotā rakstu krājumā "Ardievas laikmetam", kas atrodams internetā: <http://www/law.uchicago.edu/faculty/sprudz/index.html>

Sprūdžs vienmēr piedalījās latviešu sabiedriskā dzīvē, jau sākot ar studiju gadiem Vācijā, kad viņš pievienojās akadēmiskai vienībai "Lidums".

Ādolfs Sprūdžs

Lai veicinātu starptautisko atbalstu Latvijas neatkarības atjaunošanai, Ādolfs Sprūdžs 1988. g. Dziesmu svētku laikā Rīgā pārrunāja ar Latvijas Universitātes rektoru Juri Zaķi iespēju Rīgā sarīkot starptautisko tiesību konferenci. Saņemot principālu piekrišanu, viņš sāk to organizēt. Starptautiskā konference par ekoloģiju un tiesībām Baltijas jūras reģionā notika 1990. gadā Rīgā.

Ādolfs Sprūdžs dzimis 1922. gada 19. septembrī Rēzeknes apriņķa Sakstagala pagastā kā trešais dēls ģimenē. Par viņa izglītības gaitām jau minēts iepriekš. Būdams Anglijā, no 1967.-9. g. Sprūdžs māca angļu valodu Eiropas strādnieku nometnēs. Pārcēlies uz Čikāgu, ASV, viņš darbojas par tieslietu bibliotekāru, sākumā Ziemeļrietumu un Ilinojas universitātēs, bet, sākot ar 1991. gadu, Čikāgas universitātē, kur viņš strādā līdz aiziešanai pensijā 1992. g. un kā emeritus lektors arī pēc tam. Te viņš izveido plašu starptautisko likumu kolekciju. Zinātniskā darbā viņa galvenā interese ir par starptautiskiem likumiem. Kā izcilus administrātoru viņu 1986. g. ievēl par Amerikas Tieslietu bibliotekāru apvienības prezidentu. Šajā amatā viņš kalpo līdz 1992. gadam.

Čikāgas laikraksti "Chicago Tribune" un "Chicago Sun" savos Ādolfam Sprūdžam veltītos piemiņas rakstos uzsvē viņa cīņu par brīvu Latviju un tieslietu bibliotēku modernizēšanu un paplašināšanu.

Par aizgājēju sēro viņa ģimene - sieva Janīna, divas meitas, divi dēli un seši mazbērni, darba biedri un paziņas un latviešu saime kā Čikāgā, tā ārpus tās. □

Aleksis Dreimanis,
Londonā, Ontario

Laipni lūdzam tuviniekus un žurnālistus sagatavot un iesūtīt aizgājēju nekrologus laicīgi, ja vien iespējams, tiem pievienojot publicējamu foto uzņēmumu. Par to iepriekšējs paldies!

Red.

Mūža mierā aizgājis
bibliotekārs un Triju Zvaigžņu
ordeņa kavalieris

Dr. h.c. ĀDOLFS SPRŪDŽS

* 1922. g. 19. septembrī, Sakstagalā

+ 2003. g. 12. februārī, Čikāgā, ASV

Ar skumjām viņu piemin

Alberts Caune,
studiju biedrs un draugs

RAINIS GAILĪTIS

2003. gada 23. februārī miris Rainis Gailītis. Viņš bija dzimis 1922. gadā. Montrealā darbojās saimnieciskajā pasākumā A/S "Bebri". Bija tās akcionārs. Ev.-lut. Trīsvienības draudzes lauku ipašumā Tērvete viņam bija sava vasarnīca Sarkanās upes krastos, tuvos kaimiņos valsts prezidentes V. Viķes-Freibergas ipašumam. Vasarās tur viņš sekoja jaunatnes nodarbībām un atbalstīja tās centienus. Arvien bija redzams sarīkojumos un dievkalpojums, kas notika Tērvetē.

Viņu pēdējā gaitā izvadīja 26. februārī privātās bēres.

Pēc viņa sēro dzīves biedre Lidiņa, citi tuvinieki, draugi un paziņas.

Vieglas smiltis svešajā zemē!

DV MONTREALAS NODAĻAS DARBS

Darbību izbeigusi tās vanadžu kopa

Gadskārtējā DV Montrealas nodaļas pilnsapulce šogad notika 22. februārī, Latviešu sabiedriskā centra telpās, Lašinā. To atklāja nodaļas valdes priekšsēdis Indulis Skrastīšs plkst. 14:00, kad tā bija pildtiesīga pie jeb kura ieradušos biedru skaita, jo plkst. 13:30 vēl nebija ieradies vajadzīgais kvorums (34). Ar klusuma brīdi pieminēja sesus 2002. gadā mirušos nodaļas biedrus.

Par sapulces vadītāju vienbalsīgi ievēlēja Valdemāru Paegli, bet par balsu skaitītājiem - Imantu Trusi un Jāni Verneru; par sekretāru - Imantu Steprānu. Iepriekšējās sapulces pieraksti nolasīja Konstantīns Čaks. To pieņēma bez grozījumiem.

I. Skrastīšs savā ziņojumā norādīja, ka nodaļa saīpu vietā palīdzībai Latvijā tagad sūtot naudu. Viņš bija visai pesimistisks par nodaļas nākotnes izredzēm. Domāja, ka tā spēšot pastāvēt vairs tikai dažus gadus, galvenokārt, darbinieku trūkuma dēļ. Negaidīts bija paziņojums, ka nodaļas vanadžu kopa jau pagājušā gada jūnijā izbeigusi savu darbību, ilggadīgai kopas priekšniecei Ērikai Vitiņai noliekot savas pilnvaras un nespējot atrast viņai vietnieci. Kopas darbība bijusi sevišķi nozīmīga sarīkojumu rīkošanā un līdzekļu iegūšanā, sevišķi Ziemsvētku tirdziņos. Uzņemti sakari ar jauno DV CV priekšnieku Juri Augustu. No nodaļas izstājusies zelta nozīmes ipašniece Spidola Zariņa.

Kasieņa Konstantīna Čaka pārskats atklāja, ka izdevumi 2002. gadā bijuši \$ 35.355.04, bet ienākumi \$ 14.516.23, dodot vienu no lielākajiem iztrūkumiem nodaļas pastāvēšanas laikā - \$ 20.838.81 (36% no kapitāla). Attaisnojums tam bija, ka paaugstinātas palīdzības izmaksas leģionāriem, daudz bērnu ģimenēm un skolām Latvijā, kaut gan budžetā šāda summa nebija paredzēta. Līdz ar to uzkrātais kapitāls no \$ 57.944.54 samazinājies uz \$ 37.105.73. 2003. gada 3. februārī pārņemta Vanadžu kopas kase ar \$ 17.462.87, paceļot kapitālu uz 54.568.60 (no tā \$ 12.000.- ir aizdoti Latviešu sabiedriskajam centram). Revīzijas komisijas priekšsēdis Valdemārs Paegle liecināja, ka kases

grāmata vesta kārtīgi un saskan ar attaisnojošiem dokumentiem, izsakot pateicību kasierim K. Čakam, vanadžu kasierei J. Ozoliņai un vanadzēm.

Ziedojumu akciju un aprūpes nozares vadītājs Elmārs Bārdiņš ziņoja, ka 3 ziedojumu akcijās piedalījušās 62 personas ar 111 ziedojumiem kopsummā par \$ 7.340.-. No ziedotājiem 8 atvēlējuši artavu visās trīs, 33 - divās, bet 21 - vienā akcijā.

Pēc biedrība I. Truša faktiem, nodaļā šobrīd 48 vanaģi (no tiem 14 mūža biedri) un 18 vanadzēs (3 mūža biedres); kopā 66 personas. Vienam otram šķita savādi, ka tik daudz vanadžu nespēj turpināt kopas darbību.

Palīdzība Latvijā nozares vadītājs Ojārs Rozentāls izskaidroja patreizējo norēķināšanās kārtību Latvijā par uz turieni nosūtītajām naudas summām (\$ 25.463.-); katram saņēmējam jāapstiprinot saņemšana ar savu parakstu (Nesot saņemti tikai 7 paraksti).

Kultūras nozarei (vadītājs Imants Steprāns) ziņojuma nebija. Visus iesniegtos ziņojumus pieņēma zināšanai.

Vēlēšanās par nodaļas valdes priekšsēdi aizklātās vēlēšanās uz 1 gadu ievēlēja Induli Skrastiņu (20 par, 1 atturējusies balss un 2 nenodotas zīmes no klātesošiem 23 sapulces dalībniekiem); valdē ar aklamāciju uz 2 gadiem - Imantu Trusi, arī jauno sarīkojumu saimnieci (jauns postenis) Ainu Paegli. Nebija ieradušies un vairs nekandidēja līdzšinējie valdes locekļi -Dags Demandts un E. Krūze. Līdz ar to valdes sastāvs samazinājās par vienu locekli. Par delegātu DV KV delegātu sapulcei izraudzīja V. Paegli. Revīzijas komisijā pārvēlēšana nebija vajadzīga. Tajā arī turpmāk darbosies Valdemārs Paegle, Jūlijs Metums un Valdis Ozols.

2002. gada budžeta pārskats uzrādīja, ka lielākais ienākumu postenis bijis ziedojumi ar \$ 13,465.-; turpretim izdevumos - palīdzība Latvijai. Lielī bija dažādie izdevumi. Izrādījās, ka tie ir ceļa izdevumu apmaksas, kuŗas to saņēmēji ziedo atpakaļ un ka šīs ziedojumu summas kvalificējas nodokļu atļaidēm. 2003. gada budžetu sabalansēja \$ 26.200.- (\$ 10.000.- ņemot no kapitāla) apmērā ienākumus un izdevumos. Atļāva valdei vajadzības gadījumā izlietot no kapitāla vēl \$ 3.000.-. Ja vajadzība palīdzībai būtu lielāka, ieteica valdei sadarboties ar Montrealas latviešu organizāciju padomi šo līdzekļu iegūšanai. Vēl bija plašākas pārrunas par grāmatu sūtījumiem uz Latviju, kur tās ļoti vajadzīgas. Sapulce ilgā 2 ar 1/2 stundas.

Sapulcē piedalījās 5 latviešu kaŗavīri, kas apgūst angļu vai franču valodu St. Jean Richelieu armijas bazē Kvebekā: Mareks Šekstello, Elmārs Skanis, Andris Dzintars, Aivars Valeniks, Armands Virbickis un Aija Fleija no Kaŗa mūzeja. Vanadzēs bija gādājušas par garšīgu azaidu. □

M. Štauers

MARTA PALAUNADŽA SAIETS

Kārtējā Latviešu sabiedriskā centra ik mēneša palau-nadža saietā 7. martā par savām mūzikas pādagoges gaitām stāstīja Marlēne Burkovska, kas nule jau mēnesī vie-sojas sava radnieka inž. Jāņa Paliepa ģimenē, dzied Mont-realas latviešu jauktajā kori "Atbalss" un piedalās dažādos sarīkojumos. Viņa še būs līdz jūnija sākumam.

Burkovska beigusi Jāzepa Vitola Mūzikas akadēmijas pādagogijas nozari īpašu vērību pievēršot vokālās mūzi-kas mācīšanai. Latvijā šādu pādagogu esot maz. Vīpas-prāt, tiesot ļoti vajadzīgi, lai bērni tiktu sagatavoti parei-zai dziedāšanai. Tas, savkārt, nodrošināšot Dziesmu svēt-ku nākotni. Mūzikas akadēmijā studentu skaits nemitīgi sarūkot un šobrīd esot nepilni 500. Lūk, ar mūziku labu naudu pelnīt nevarot! Viņa agrāk strādājusi 4 skolās, ta-gad 3. Vaicāta, kādu atļidzību viņa par to saņem, atbilde

bija, ka Ls 200.- mēnesī. Pati dziedot Valsts akadēmiskā kori, ko diriģē pazīstamais diriģents Māris Sirmāis. Ar šo kori viesojusies dažādās Eiropas pilsētās. Ar to nonākusi arī Singapūrā un Izraēlā. Šie ceļojumi bagātinājuši viņas mūzikālo pieredzi. Jeruzalemes apciemojums bijis itin baigs. Visur sargi un kaŗavīri, pat koncertzālē. Koncertā dziedājuši īpaši pasūtīnātu programmu kopā ar īgaupu ko-ri un saņemusi labas atsauksmes. Sagādījies, ka kāds izra-ēlietis, dzirdot koristu sarunāšanos, tos uzrunājis latviski. Tas bijis pārdzīvojums pats par sevi. Izraēla viņu pārstei-gusi ar savu netirību. Savā laikā apmeklējusi lekcijas, ku-ŗas Rīgā devuši diriģenti Andris Gūtmanis un Vizma Maksiņa. Tās esot bijušas sevišķi vērtīgas.

Viņa plaši stāstīja par šī gada Vispārējiem dziesmu svētkiem, kas notiks Rīgā no 26. jūnija līdz 6. jūlijam. Tajos būšot daudz jaunu pasākumu, kā atsevišķi garīgās, simfoniskās un pūtēju orķestru koncerti, tautas tēru ska-te, kuŗas kulminācija būšot kāzu uzvedums Ķipsalā un ci-ti. Ieskatam bija pieejams svētku noslēguma koncerta dziesmu krājums, kas iepriecināja ar to, ka tajā šoreiz dziedās tikai latviešu mūziku. Stāstītais tā sajūsmināja klausītājus, ka viens otrs no tiem sadūšosies un mēros tālo ceļu uz Latviju, lai dziesmu svētkos piedalītos. Bija daudz jautājumu gan par mūzikas, gan pādagogisko dar-bu, arī politiskiem apstākļiem. Burkovska augstu vērtē valsts prezidentes darbu un panākumus, bet attiecībā uz valdību dipolomātiski izteicās, ka valdība esot tāda, kādu latvieši esot pelnījuši.

Vispārējās pārrunās iztīrāja Irakas kaŗa jautājumu. Vairums bija ieskatos, ka kaŗš būs. Satrauca kāda ziņa tik-metā (internetā), ka kāds Krievijas Dumas deputāts esot prasījis krievu armijas iesoļošanu Baltijas valstīs, ja ASV uz savu roku uzsāktu kaŗu Irakā.

Garšīgu azaidu bija sagatavojis Laimons Bisenieks.

Nākamais saiets notiks 4. aprīlī, plkst. 12:00, Latviešu centra Kamina zālē.

MONTREALAS LATVIEŠU SABIEDRISKĀ CENTRA

PILNSAPULCE

notiks

29. martā, plkst. 15:00, Centrā, Lašīnā

Darba sekā:

1. Sapulces vadības vēlēšanas
2. 2002. gada pilnsapulces protokola pieņemšana
3. Valdes locekļu un revīzijas komisijas ziņojumi
4. Dažādi jautājumi

Cienasts

Sapulcē piedalīties aicināti visi centra dalīb-nieki un interesenti.

Centra vadība

BALTIEŠU MĀKSLAS PADOMES SANĀKSME

20 īgaupu, lietuviešu un latviešu mākslinieku 11. mar-tā pulcējās Latviešu centra sēžu zālē, lai iztīrātu turpmā-ko darbu. Degpunktā bija gaidāmā gleznu skate laikā no 4.-6. aprīlim Lietuviešu Katoļu baznīcā 1465 DeSeve ielā, Verdānā (Par to īpašu sludinājumu lasiet Svešvalodu no-daļā un gaŗāku paziņojumu MLB Ziņotāja februāŗa numu-rā.). Studenti skatē savus darbus varēs rādīt par puscenu. Ja telpa atļaus varēs piedalīties dalībnieki - viesi. Daiļamat-niecības skate notiks rudenī, Latviešu centrā.

Vanamies kassīga, monotūpija, 1930

Man with cat, monotype, 1930

Homme au chat, monotype, 1930

Mann mit Katze, Monotypie, 1930

Igauniete Hille Virre pusstundas stāstījumā iepazīstināja pulcējušos ar igauņu grafiķi Edvardu Wiiralt (1898-1954), ka sava mūža lielāko daļu pavadījis Parīzē, Francijā un kuŗa monotipa darbu publicējam augstāk. Viņš radījis daudz interesantu darbu, kuŗi atrodami dažādās vietās pasaulē. Montrealas igauņiem ir vairāki viņa darbi. Nodarbojies arī ar skulptūru darināšanu. Apskatei bija redzamas darbu kopijas. Lektore savu veiksmīgo priekšnesumu papildināja ar projekcijas aparāta plēvēm un iesaistīja klātesošos dzīvās pārrunās. Šāda veida lekcijas tuvina visu baltiešu māksliniekus un dod plašāku ieskatu šīs vienības centienos un iecerēs. Šķiet, ka tās labprāt noklausītos plašāka publika. Tā kā padomes speciālisti darbojas ar skolniekiem īpašos saietos, ieteicams būtu, ka sagatavotās lekcijas varētu sniegt dažādajām baltiešu pensionāru apvienībām un citām vienībām.

Padomes kases pārskatu sniedza kasieris Sergejs Kozlovskis. Patlaban tai ir 18 pilntiesīgi biedri. Ieņēmumi \$ 401.-, bet izdoti \$ 123.37, kasē \$ 297.63.

Tika izdalīti gleznu skates reklāmas materiāli. Skati publicēs vietējos laikrakstos un radio stacijās. Līdzekļu iegūšanai tās laikā notiks izloze, kuŗai jau pieteikti 10 laimesti. Paredzēja, ka skatē varētu būt ap 130 darbu.

Nākamo vispārējo saietu paredzēja 14. maijā, plkst. 19:00, Lietuviešu baznīcas pagraba telpās, 1465 DeSeve ielā, Verdānā. □

MLB ZIŅOTĀJAM 54

Ar šo numuru MLB Ziņotājam aprit pilni 54 iznākšanas gadi. Iznākuši visi paredzētie numuri. Gadu tecējumā ir gan bijuši daži dubultnumuri, bet to skaits nav liels. Tie bijuši nepieciešami pārmaiņu laikos un darba slodzes dēļ. Pēdējos gados arī lai mazinātu pasta izdevumus un lai nebūtu jāpaceļ abonementu maksas, jo vispārējie izdevumi arvien aug. Šādi abonementu maksas esam spējuši noturēt tādas pašas nu jau daudzus gadus.

Pēdējos gados krietni samazinājies lasītāju skaits. Daudzi devušies vīpsaulē. Mainījusies pieejamās lasāmvielas situācija. Varam tagad lasīt Latvijas laikrakstus un citus izdevumus tikmetā. Tā radies iebildums, ka pieejamās lasāmvielas vienkārši ir par daudz. Nevarot visu vairs izlasīt. Tas, protams, nevienam preses izdevumam nepalīdz, jo bez lasītājiem tam iznākšana ātrāk vai vēlāk kļūs neiespējama. Problēmas rada pasta piegāde. Itin bieži pastā atnāk atpakaļ sūtījumi ar pilnīgi pareizu adresi. Bieži

pastnieki izgudro paši visādus iemeslus, kāpēc šūtiņums jānes atpakaļ. Šādās situācijās grūti cīnīties. Šo nelaimi it sevišķi izjūt mūsu lielie laikraksti, kuriem ir svarīgi, lai tie lasītājus sasniegtu ātri.

Varam priecāties, ka mūsu vispusīgais izdevums, pieļaujot dažādu domu un ieskatu publicēšanu, arvien vēl ir gaidīts viesis daudzās latviešu mājās visā pasaulē. Līdz šim redakcijai ir izdevies nodrošināt pietiekami materiālu, lai izdevums uzturētu savu brīvās preses seju. Cik ilgi tas tā būs, grūti paredzēt, jo arī rakstītāji sāk pagurt un viens otrs vienkārši pazūd.

Mūsu izdevums ir vecākais Kanadā, kas dibināts pēc II pasaules kara un vēl arvien turpina iznākt. 54 gadi ir ilgs laiks jeb kuram preses izdevumam, it sevišķi šodien, kur daudziem ir bijis jāslēdz savu redakciju durvis dažādu apstākļu dēļ. Patreizējā redakcija un redaktors ar vairākām un mazākām sastāva maiņām ir darbojusies 27 gadus un 10 mēnešus. Citiem vārdiem, vairāk kā pusi no izdevuma mūža! Tas nav joks, tā nav lepošanās, bet fakts. Tās laikā iznākuši 333 numuri. Uzrakstīto, rediģēto, korektēto un iespiesto lappušu skaits tuvojas desmit tūkstošiem. Tas ir neiedomājams cipars. Lai visu to paveiktu bijis vajadzīgs ievērojams garīgais un fiziskais lādipš. Un tas, galvenokārt, sakņojies lasītāju, līdzstrādnieku un labvēļu atbalstā, kas ir bijis iecietīgs un kas ir sapratis, ko nozīmē šāds darbs. Jācer, ka šī labestība turpināsies. Garantijas jau nav nekādas.

Un ja nu arī pienāktu laiks, kad būtu jāuzdod, par to nebūtu sevišķi jāuztraucas. Padarīto darbu neviens izdzēst tik viegli nevar, jo tas nonācis vairākās nopietnās krātuvēs, kur tas būs pieejams daudziem interesentiem, kas vēlēsies uzzināt par mūsu mazās Latvijas - Montrealas latviešu sabiedrības pastāvēšanas vēsturi, tās attīstību un varbūt, kā viens otrs šobrīd sācis domāt - bojā eju. Un parasti ir tā, ka kritiskos brīžos vienmēr atrodas kāds, kas negrib uzdot un darbs atjaunojas un turpinājas. Tā tas gadu tecējumā ir bijis ar MLB Ziņotāju.

Pie MLB Ziņotāja nu jau daudzus gadus pastāv Montrealas latviešu kartoteka. Tās ietvaros atzīmējam demografiskās pārmaiņas mūsu sabiedrībā, kas pēdējos 10 gados ir bijušas ļoti negatīvas - sabiedrība sarūk mirstības dēļ. Tai nav dabīgā pieauguma. Tā 2002. gadā esam reģistrējuši 20 miršanas gadījumus un tikai vienu dzimšanas. Tātad sabiedrība samazinājusies par 19! Un līdz ar nāves gadījumiem (un ne tikai Montrealā) ik gadu samazinājas ap 50 lasītāju! Klāt nāk tikai daži. Nevaram teikt, ka mūsu ziņu avoti ir pilnīgi. Tomēr šalidzinājumā ar Kanadas pilsoņu skaitīšanas rezultātiem esam ļoti tuvu tur iegūtiem cipariem. Laika tecējumā datu apgūšana ierūsējusi, jo retajam ir interese ziņot par pārmaiņām ģimenes sastāvā, kā tas bija agrāk. Turklāt šis ir ļoti sarežģīts un nepateicīgs darbs.

54 MLBZiņotāja pastāvēšanas gados darba lavina ir bijusi milzīga. Ka darbīšs paveikts, pateicība pienākās tik daudz cilvēkiem, ka to visu apzināšana un pieminēšana prasītu vairākus izdevuma laidienus un negantu darbu. Tas nu šobrīd nav iespējams. Tā 80-os gados mums bija vismaz 150 līdzstrādnieku, tagad vairs tikai daži desmiti, pie tam daudzi no Latvijas.

Aizvadītā gadā slodze redakcijā vareni pieaugusi. Tā nogūlusies uz dažu cilvēku pleciem - Elmāra Bārdiņa, Veltas Ozolas, Ainas un Valdemāra Paegļu, Valža Ozola, Ausmas Hūns, Anitas Porietes-Bedard, Konstantina Čaka un redaktora kā arī uz nedaudziem islaicīgiem palīgiem. Šiem cilvēkiem sakām lielu paldies! Un tāpat visiem līdzstrādniekiem un lasītājiem! Šis slodzes rezultātā dažkārt esam devušies uz priekšu klupdami un raudami ko varam pēdējā brīdī. Vietējo ziņu piegādē ja mums nebūtu Skras-

tiņu Induļa, tās būtu tik plānas, ka vispār maz paši un citi zinātu, kas Montrealā noticis, notiek vai notiks. Tā nu tas ir. Ja kādam ir kādi iebildumi, nepatika vai kaut kas cits, iegriezieties redakcijā darba dienās un nāciet talkā! Jums būs pavisam cits ieskats, kas šie notiek. Galvenais, kas jāatceras, ka viss, kas šie tiek paveikts, ir lielas mīlestības darbs. Mīlestība pret latviešu presi un sabiedrību.

Ceram, ka izturēsim nākamo gadu un vēl nākamus, bet, nav šaubu, ka tas būs iespējams tikai tad, ja būs veselība, atbalsts un līdzekļi. Un te nu viss ir Jūsu, lasītāju un mūsu sabiedrības locekļu ziņā. Sakām iepriekšēju paldies!

□□□□□□

MLB marta numura iznākšana notikusi ļoti grūtos, sarežģītos un gandrīz nepārvaramos apstākļos. Slodze ir bijusi milzīga, laika daudz par maz. Tādēļ nepemāt ļaunā, ka neesam paspējuši publicēt itin visu, ko vēlējamies, jo materiālu, kas prasa īpašu sagatavošanu, publicēšana nav iespējama šādā situācijā. Ceram, ka ar aprīļa numuru ies vieglāk. Bet lai tas notiktu, mums ir vajadzīgs Jūsu, līdzstrādnieku un lasītāju atbalsts. To gaidām ar nepacietību. Sakām iepriekšēju paldies!

Redakcija

LŪGUMS

Laipni lūdzam Jūs nokārtot maksājumus MLB: MLB Ziņotāja abonementu un paziņojumu maksas, LNAK dalības maksas, biedru maksu, ziedojumus un varbūt vēl kādu citu atvēlējumu par to, kas patīcis. Visi maksājumi sūtāmi MLB kasieri Anitai Porietei-Bedard, izmantojot 17. lpp. iespiesto blanku. Neatliekat šo darbiņu uz rītdienu. Mums Jūsu atbalsts nepieciešams. Gaidām MLB rindās jaunus biedrus. Iestāšanās maksa ir \$ 5.-, bet biedru maksas - \$ 15.- no biedra darbības gadā.

MLB valde

Vēlam priecīgas Lieldienas visiem lasītājiem, līdzstrādniekiem, atbalstītājiem un darbiniekiem!

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

**LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBAS
PAKALPOJUMU LIKMES PAR TIEŠU NAUDAS
PĀRSŪTĪŠANU UZ UNIBANKU LATVIJĀ:**

ASV/KANADAS	ASV/KANADAS
\$100 - 500	\$8.00/ 10.00
\$501 - 10,000	\$16.00/ 20.00
\$10,001+	\$40.00/ 50.00

Pārsūtījumā adresētā persona var naudu saņemt Unibankas filiālēs visos Latvijas rajonos. Sūtītājam pašam ir jāpaziņo saņēmējam par naudas izsūtīšanu.

Informācija - lūdzu zvaniet (416) 922-2551, jeb rakstiet Latvian Credit Union, 491 College Street, Toronto, ON M6G 1A5 Kreditsabiedrības birojs slēgts pirmdienās

Biežāk lietoto Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marcil ielā.
telpu adreses: Ev.-lut. Trīsvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Avenue, tālrunis 489-3224
 Montrealas latviešu sabiedriskais centrs - 3955 Provost ielā, Lašīnā, tālrunis 634-4082
 Latvijas vēstniecība Kanadā: 280 Albert St., Suite 300, Ottawa, ON K1P 5G8; t. 613-238-6014, f. 613-238-7044

16. martā, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Sv. Jēzus sirds kapličā Montrealas latviešu katoļu draudzes **kārtējais dievkalpojums** un draudzes darbinieku ievēšana amatā
23. martā, plkst. 14:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
29. martā, plkst. 15:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu sabiedriskā centra **gada sapulce**. Skatiet paziņojumu 15. lpp.

2. aprīlī, plkst. 16:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" **kārtējā sanāksme**.
4. aprīlī, plkst. 12:00, Latviešu centrā, Sabiedriskā centra darba grupas **palaunadža pārrunas**. Tajās var piedalīties jeb kurš interesents.
4. aprīlī, plkst. 17:00, Lietuviešu katoļu baznīcas sarīkojumu zālē, 1465 DeSeve ielā, Montrealas Baltiešu Mākslas padomes **gleznu skates vīna un siera pieņemšana**. Lūdzu, skatiet paziņojumu Svešvalodu nodaļā.
5. aprīlī, plkst. 10:00 - 19:00, Lietuviešu katoļu baznīcas sarīkojumu zālē, 1465 DeSeve ielā, Montrealas Baltiešu Mākslas padomes **gleznu skate**. Skatiet paziņojumu Svešvalodu nodaļā!
6. aprīlī, plkst. 10:00 - 17:00, Lietuviešu katoļu baznīcas sarīkojumu zālē, 1465 DeSeve ielā, Montrealas Baltiešu Mākslas padomes **gleznu skate**. Skatiet paziņojumu Svešvalodu nodaļā!
10. aprīlī, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **kārtējais saiets**.
13. aprīlī, plkst. 14:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes **Pūpolu svētdienas dievkalpojums**.
20. aprīlī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Sv. Jēzus sirds kapličā Montrealas latviešu katoļu draudzes **Lieldienu dievkalpojums**.
20. aprīlī, plkst. 14:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes **Lieldienu dievkalpojums**.

MLB Z 2003 III 500

Laipni lūdzam MLB biedrus un MLB Ziņotāja lasītājus nokārtot savus izstāvošos maksājumus ar **atbildes pastu**. Izmantojiet zemāk iespiesto maksājuma blanku. **Dāvini**et MLB Ziņotāju saviem radiem un paziņām Latvijā!

Lūdzam līdzstrādniekus materiālus 2003. gada aprīļa numuram, kas iznāks ap 10. aprīlī, iesūtīt nekavējoties, **bet ne vēlāk kā līdz 31. martam**.

Paziņojiet savas adrešu maiņas, dzīvokļa numuru ieskaitot. Gadījumos, kad neesat MLB Ziņotāja numuru saņēmuši, ziņojiet par to redakcijai. Nosūtīsim citu.

Vēršam Jūsu uzmanību uz faktu, ka nevaram garantēt absolūtu SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀŽA pareizību. Neskaidrību gadījumos aicinām sazināties ar pasākumu organizētājiem. Pavaicāji!

Šo MLB Z numuru izdalām lasītājiem uz rokas 13. martā pensionāros. Pārējos eksemplārus nododam Kanadas pastā 18. martā.

MLB ZIŅOTĀJA administrātores un MLB kasierei A. Porietei-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Que,
 Canada H9R 2X5, ☎514-697-6624

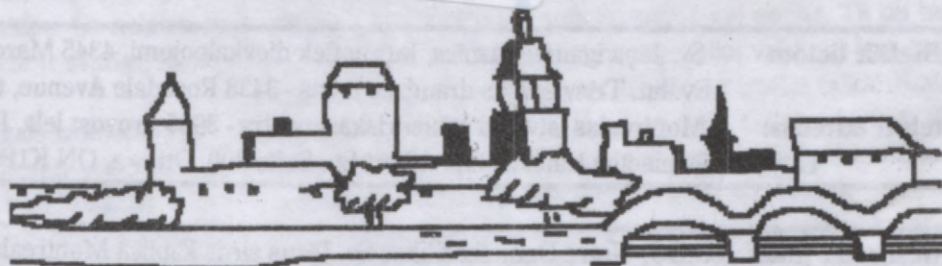
Ar šo nosūtu MLB Ziņotāja abonementa samaksu par _____ gadu/iem (\$ 35.00 vai \$ 30.00)	\$ _____
Gaisa pasta piemaksu (ASV \$ 6.-, citos kontinentos \$ 20.-).....	\$ _____
Ziedoju tehnisko izdevumu segšanai	\$ _____
Ziedoju spiestuves uzlabošanai, mašīnu remontiem.....	\$ _____
Dāvinu MLB Ziņotāju	\$ _____
LNAK dalības maksu (maksājot caur MLB \$ 10.-; pensionāriem \$ 5.00).....	\$ _____
MLB biedru maksu par 2002./2003. darbības gadu (\$ 15.-)	\$ _____
Ziedojumu Montrealas latviešu biedrībai	\$ _____
Ziedojums citiem mērķiem. Kam?.....	\$ _____
Ziedojums Kopējam svētku sveicienam	\$ _____
Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda _____ Kopā	\$ _____

(Maksātāja vārds, uzvārds, adrese, pasta koda, tālruņa numurs) (paraksts)

Jūsu komentāri: _____

Rīga 2003

Kravis Travel Services Ltd.

Gatavojoties uz

XXIII Vispārējiem Latviešu Dziesmu Svētkiem

No 2003. gada 26. jūnija līdz 7. jūlijam

**Piesakaties tagad
Iespēja ietaupīt un nodrošināt vietu**

**Goliger's
Travel/Plus.**

Jānis Kravis

Tel: (416) 322-7414, 1-800-268-7442

191 Eglinton Ave. E., Suite 308, Toronto Ont. M4P 1K1

Fax: (416) 322-7315, E-mail: jktravel@on.aibn.com

COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE

Funeral Directors

• 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office

514 - 483-1870

FLOWERS
by
Laryanna

MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227-2433

FAKSA NUMURS 514-457-3496

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832

REDAKTORS: Mārtiņš Štauers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832, fakss 514-457-3496

ADMINISTRĀTORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Quebec, Canada H9R 2X5

EKSPEDĪCIJA: Velta Ozols. DARBINIEKI: Elmārs Bārdiņš, Konstantīns Čaks, Ausma Hūns, Valdis Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle un citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 35.00 gadā, MLB biedriem, pensionāriem un kara invalīdiem - \$ 30.00 gadā, gaisa pasta piemaksa uz ASV - \$ 6.00, uz citiem kontinentiem \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtnīcas maksa - pret \$ 3.00 ziedojumu. PAZIŅOJUMU LAPPUŠU SLEJU MAKSAS: mazākais paziņojums \$ 20.00, 1/4 lpp. - \$ 30.00, 1/3 lpp. - \$ 35.00, 1/2 lpp. - \$ 40.00 pilna lpp. - \$ 65.00; paziņojumu sagatavošanas izdevumi - \$ 20.00; Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Vasaras mēnešos vai neparedzētos gadījumos iespējams dubultnumurs. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus isināt. Raksti un vispārējās ziņas nepauž ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatus iztirzātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod vārds un uzvārds, pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Redakcija iesūtītos materiālus neuzglabā un nesūta atpakaļ. Anonīmus rakstus neievēro.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

MARCH 2003 MARS

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe, Qué, Canada H9X 2R2, ☎514-457-9832